

RAPORT

**PRIVIND ACTIVITATEA
IMSP INSTITUTUL ONCOLOGIC
ÎN ANUL 2023
ȘI OBIECTIVELE DE BAZĂ
PENTRU ANUL 2024**

martie 2024
mun. Chișinău

Cuprins:

Gradul realizării Obiectivelor trasate pentru anul 2023	3
ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ	6
Venituri	6
Cheltuieli	9
MANAGEMENT INSTITUȚIONAL	11
Control intern managerial	11
Sistemul de management al calității	12
Managementul resurselor umane	15
Fortificarea bazei tehnico-materiale	17
Asigurarea cu medicamente	19
Managementul infecțiilor asociate actului medical	22
Serviciul relații cu publicul și mass-media	23
Managementul documentelor	24
Activitatea științifică prin Programul de Stat	24
Cooperarea internă și externă	27
Proiecte de asistență tehnică	30
Societatea Oncologilor din Moldova	30
PROGRAMUL NAȚIONAL DE CONTROL AL CANCERULUI	31
ACTIVITATEA CURATIV-DIAGNOSTICĂ	32
Indicatorii morbidității în oncologie la nivel național	32
ASISTENȚA MEDICALĂ SPECIALIZATĂ DE AMBULATOR	33
Departamentul Diagnostic	36
ASISTENȚA MEDICALĂ SPITALICEASCĂ	44
CONCLUZII	57
OBIECTIVELE DE BAZĂ PENTRU ANUL 2024	58

Stimați membri ai Consiliului administrativ, Stimați colegi, onorată asistență,

Activitățile realizate de colectivul IMSP Institutul Oncologic pe parcursul anului 2023 au fost condiționate de situația economico-socială, vectorul de dezvoltare în sistemul național de sănătate, serviciile medicale contractate cu CNAM, activitățile prevăzute în PNCC pentru anii 2016-2025 și obiectivele trasate în Planul de dezvoltare strategică și cel operațional pe 2023.

Gradul realizării Obiectivelor trasate pentru anul 2023

OBIECTIVELE DE BAZĂ PE 2023	Gradul realizării
1. Îndeplinirea volumului serviciilor medicale, în valoarea sumelor contractate cu CNAM	<p>96,6%, neîndeplinit din contul:</p> <p>Asistență medicală spitalicească (AMS) 1.6 Radioterapie la accelerator liniar 1.7 Medicamente costisitoare 1.8 Consumabile costisitoare 1.9 Salarizare rezidenți</p> <p>Asistență medicală specializată ambulatorie (AMSA) 2.5 Ședințe de radioterapie 2.6 Procurarea preparatelor antineoplazice 2.7 Consumabile costisitoare 2.8 Cheltuieli de transport</p> <p>Servicii de înaltă performanță Colonoscopia persoanelor testate pozitiv (iFOBT test)</p>
2. Continuarea măsurilor de fortificare și modernizare a bazei tehnico - materiale a instituției în scopul ameliorării condițiilor de lucru ale colaboratorilor medicali și îngrijire a pacienților, prin efectuarea lucrărilor de reparații capitale în CCD, secția consultativă, et.II, blocul radioterapie, blocul operator cu 6 săli de operație și 1 sală de trezire, studii de fezabilitate și proiectare a serviciilor de laboratoare.	<p>CCD, secția consultativă, et.II – 100% blocul Radioterapie – Brahiterapie – 100% blocul operator cu 6 săli de operație și 1 sală de trezire – <i>licitații petrecute, la etapa contestațiilor</i> studii de fezabilitate, <i>la etapa identificării executantului</i> și proiectare a serviciilor de laboratoare, <i>inițiată în proces de desfășurare</i> ȘI</p> <ul style="list-style-type: none"> • instalarea ușilor glisante la intrare în Centrul Consultativ Diagnostic; • crearea unui bloc sanitar pentru persoane cu nevoi speciale la etajul I în Centrul Consultativ Diagnostic; • asigurarea instituției cu acces la internet prin fibră optică și Wi-Fi; • instalarea sistemului de supraveghere video pentru sporirea securității personalului și pacienților; • ajustarea încăperilor de la etajul III din blocul central, destinate funcționării complexului de diagnostic Tomograf computerizat performant, cu crearea sistemului de ventilare separat în perimetrul etajelor 1-10.

<p>3. Dezvoltarea continuă a proiectelor internaționale pentru fortificarea capacității IO ca răspuns la tratamentul afecțiunilor oncologice.</p>	<p>- Improving Radiotherapy Services in the Oncology Institute <i>Sporirea calității serviciilor de radioterapie în cadrul Institutului Oncologic</i>, Proiect de cooperare tehnică MOL/6011, Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA), perioada desfășurării 2020-2023, <i>pentru finalizarea proiectului urmează instalarea Acceleratorului cu tehnici IMRT/VMAT în decembrie 2024</i></p> <p>- Max Access Solutions (<i>Program de donație în domeniul terapie anti-cancer axat pe asigurarea gratuită cu medicamentul Imatinib mesylate (Glivec) a pacienților cu procese neoplazice maligne și a medicamentului Nilotinib (Tasigna) pentru pacienții cu leucemie mieloidă cronică</i>), Memorandum de înțelegere / Program de donație MAS MoU – 5/5/2017 The Max Foundation, 16.06.2017 – pe termen lung. 1187 pacienți cu hemopatii maligne și tumori solide au beneficiat de tratament medicamentos, în suma de 147216219,77 lei.</p>
<p>4. Sporirea continuă a nivelului calității asistenței medicale spitalicești, celei specializate de ambulator și satisfacției pacienților în conformitate cu reglementările în vigoare, cu autoevaluare lunară a situației reale.</p>	<p>- Rezultatele chestionării pacienților trimestrial sunt plasate pe pagina web a IO – <i>100%</i></p> <p>- Raportul anual prezentat la Consiliul administrativ și plasat pe pagina web – <i>100%</i></p> <p>- Rapoartele de activitate ale subdiviziunii au fost audiate pentru perioada 5 și 9 luni la ședințele CIM - <i>100% prezentate de subdiviziuni</i></p>
<p>5. Perfecționarea formelor existente de control intern managerial și monitorizarea calității serviciilor medicale prestate în secțiile spitalicești, prin implementarea continuă a protocoalelor clinice în practica și raportare trimestrială a indicatorilor de calitate instituționali aprobați.</p>	<p>Conferințe patologoanatomice nu au avut loc</p>
<p>6. Pentru toți conducătorii de secții și subdiviziunii, implicați în prestarea serviciilor medicale contra plată, de comun acord cu colaboratorii catedrelor clinice ale USMF „N.Testemițanu”, rămâne actuală problema acumulării mijloacelor financiare extrabugetare, preaderare la proiecte transfrontaliere, transnaționale pentru asigurarea dezvoltării instituționale.</p>	<p>Veniturile de la prestarea serviciilor c/plată au sporit cu 1,2% - 8621,7 mii lei, comparativ cu 8321,2 mii lei (2022)</p> <p>- Participare la sesiunile de informare cu instruirea specialiștilor privind noile oportunități de cooperare ale Programului Interreg VI-A NEXT România - Republica Moldova 2021-2027 și a Programului Interreg Regiunea Dunării 2021- 2027, priorități, obiective specifice, tipuri de activități care pot primi finanțare;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea parteneriatului prin semnarea Acordului de colaborare între IMSP IO, RM și IRO Iași, România, noiembrie 2023; - Discuții tehnice cu IRO Iași referitoare la identificarea necesităților/temelor de aplicare și de stabilire a rolurilor la Apelurile de proiecte disponibile prin Programului Interreg NEXT România-Republica Moldova.
<p>7. Respectarea necondiționată a drepturilor pacienților, principiilor confidențialității, eticii și deontologiei medicale, obligațiilor profesionale și drepturilor lucrătorilor medicali, în conformitate cu actele legislative în vigoare, în scopul evitării situațiilor de conflict, compromiterii profesiei de lucrător medical, sporirii prestigiului instituției în comunitatea medicală națională și internațională.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Efectuarea anchetelor de serviciu cu sancționare disciplinară a personalului medical pentru încălcarea eticii - Sesizarea CNA privind acțiuni pretins ilegale - Instruirea salariaților privind Integritatea și riscurile profesionale - Fluidizarea rândurilor de așteptare la consultație și tratament - Publicarea pe rețele de socializare/pagina web/ panouri de informare a listelor cu medicamentele costisitoare p/u chimioterapie disponibile - Montarea lădițelor transparente pentru expunerea anonimă a pacienților și angajaților - Restituirea banilor p/u medicamente costisitoare, procurate din sursele pacientului, lipsă în IO la momentul tratamentului
<p>8. Înaintarea propunerilor pentru armonizarea cadrului legislativ și normativ privind mecanismele de acordare asistenței medicale specializate în oncologie populației RM.</p>	<p>02-07/88 din 06.02.23 SIP, metode molecular-genetice anexa 5 la Programul Unic, <i>aprobat</i></p> <p>02-07/312 din 06.04.23 propuneri de amendarea proiectului de lege p/u modificarea Codului cu privire la știință și inovare nr.258/2004, <i>realizat parțial</i></p> <p>02-07/345 din 19.04.23 proiectul HG Cu privire la aprobarea Conceptului tehnic și regulamentului privind organizarea și funcționarea S.I.A. "Registru național Cancer", <i>în proces de prezentare la ședința Gov</i></p> <p>02-07/498 din 06.06.23 propuneri de revizuire a listei serviciilor medicale din anexa nr.3 și ajustarea tarifelor la serviciile medicale în HG 1020/2011. Introducerea unui nou capitol "Hematologie, Oncologie radiologică, Oncologie medicală, Chirurgie oncologică și Îngrijiri paliative", <i>aprobat, în vigoare de la 01.07.24</i></p> <p>02-07/1043 din 16.11.23 Planul de acțiuni p/u 2023-2025 definitivat și tabelul pe costuri privind implementarea PNCC 2016-2025, <i>în proces de prezentare la ședința Gov</i></p>

Abordarea managerială a proceselor instituționale a fost axată pe extinderea perspectivelor de colaborare la nivel internațional, atragerea donatorilor pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale, optimizarea proceselor instituționale pentru reducerea timpului de așteptare a pacienților la consult și spitalizare, dezvoltarea spectrului serviciilor medicale specializate, realizarea conferințelor naționale științifico-metodice în segmentul oncologiei, sporirea vizibilității serviciilor prestate în oncologie.

În anul de raportare colectivul Institutului Oncologic a prestat servicii medicale populației pe segmente stipulate în contractul semnat cu CNAM, care este finanțatorul pe ramura sănătății, după cum urmează:

Asistența medicală spitalicească

- Spitalizare programată cu îndreptarea medicului oncolog, hematolog sau în mod de urgență;
- Program special „Protezare aparatului locomotor”
- Chirurgia de o zi;
- Îngrijiri medicale paliative (hospice).

Asistența medicală spitalicească oncologică pacienților neasigurați cu maladii oncologice confirmate a fost acordată din contul statului.

Asistența medicală specializată de ambulator

- Servicii consultative și de diagnostic;
- Staționar de zi (chimioterapie, hematologie, radioterapie, chirurgia de o zi);
- Servicii de protezare cap și gât, anoftalmice;
- Exoproteze mamare;
- Servicii de screening în Centrul Republican Colonoscopic.

ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ

Venituri

Analiza activității economico-financiare a IMSP Institutul Oncologic pentru anul 2023 a fost efectuată în baza devizului de venituri și cheltuieli aprobat și datele contabile aferente perioadei 01.01.2023 - 31.12.2023.

Structura veniturilor IMSP IO pentru anul 2023

Tabel nr.1

Nr d/o	Sursele de venit	Venituri a.2023 (mii lei)	Ponderea a.2023 (%)	Venituri a.2022 (mii lei)	Ponderea a.2022 (%)	Devieri 2023/2022 (mii lei)
1	Mijloace financiare alocate de CNAM	516571,8	71,2	442426,1	81,7	74145,7
2	Alocații servicii medicale contra plată	8621,7	1,2	8321,5	1,5	300,2
3	Alocațiile Fondatorului (MS)	9126,7	1,3	2101,0	0,4	7025,7
4	Medicamente centralizate (MS)	19104,8	2,6	11986,3	2,2	7118,5
5	Ajutor umanitar (cu excepția utilajului)	167305,4	23,1	50224,9	9,3	117080,5
6	Alte surse (cu excepția utilajului)	2540,5	0,4	24305,8	4,5	-21765,3
7	Mijloace financiare alocate știința	2211,8	0,3	2259,6	0,4	-47,8
	Venituri, TOTAL	725482,7	100	541625,2	100	183857,4

Similar situației din financiare din anul 2022, ponderea considerabilă a sursei de venit pentru anul 2023 revine alocațiilor din contul FAOAM (71,2%), asigurate de către CNAM pentru acoperirea serviciilor medicale, fiind urmate de veniturile obținute din contul donațiilor și ajutoarelor umanitare (23,1%). Veniturile operaționale înregistrate în cursul anului 2023 au constituit suma de 725482,7 mii lei, fiind cu 183857,4 mii lei sau cu 33,9% mai mult față de veniturile anului 2022. Majorarea semnificativă a veniturilor se datorează ajutoarelor umanitare fiind în creștere cu 117080,5 mii lei comparativ cu anul precedent. La fel o creștere majoră se atestă la mijloacele alocate de CNAM, suma cărora depășește cu 74145,7 mii lei veniturile anului precedent. Totodată, o dinamică negativă se costată la veniturile din alte surse (proiecte, venituri financiare obținute din diferențe de curs valutar, etc.), constituind o descreștere de 21765,3 mii lei față de veniturile anului 2022.

Activitatea IMSP Institutul Oncologic la compartimentul „Asistența medicală prestată în cadrul asigurărilor obligatorii de asistență medicală” s-a realizat în temeiul contractului de prestare a serviciilor medicale nr. 05-08/9 din 30.12.2022 încheiat cu CNAM pentru anul 2023.

Gradul îndeplinirii contractului de prestare a serviciilor medicale pentru anul 2023 pentru fiecare compartiment de serviciu este prezentat în următorul tabel:

Îndeplinirea volumului de asistență medicală în anul 2023 în baza contractului de prestare a serviciilor medicale nr. 05-08/9 din 30.12.2022

Tabel nr.2

Tipuri de servicii medicale	TOTAL contract	Îndeplinirea contractului	Devieri, mii lei	% de îndeplinire
	Suma, mii lei	Suma, mii lei		
1. Asistență medicală spitalicească (AMS)				
1.1 Program general	352 855,4	352 855,4	0,0	100
1.2 Chirurgie de zi	18 461,9	18 461,9	0,0	100
1.3 Program special ”Protezarea aparatului locomotor,,	664,8	664,8	0,0	100
1.4 Program special ”Neurochirurgia fracturii coloanei vertebrale,,	591,8	591,8	0,0	100
1.5 Program general (refugiați din Ucraina)	51,3	51,3	0,0	100
1.6 Radioterapie la accelerator liniar	12 776,7	12 526,6	- 250,1	98,0
1.7 Medicamente costisitoare	50 000,0	48 246,2	- 1 753,8	96,5
1.8 Consumabile costisitoare	5 378,7	2 583,0	-2 795,7	48,0
1.9 Salarizare rezidenți	7 599,2	7 508,6	- 90,6	98,8
TOTAL AMS	448 379,9	443 489,7	- 4 890,2	98,9
2. Asistență medicală specializată ambulatorie (AMSA)				
2.1 Asistență medicilor specialiști de profil	17 106,8	17 106,8	0,0	100
2.2 Staționar de zi	20 014,5	20 014,5	0,0	100
2.3 Centrul republican colonoscopic	2 376,2	2 376,2	0,0	100
2.4 Laboratorul imunologie și genetică moleculară	1 220,9	1 220,9	0,0	100
2.5 Ședințe de radioterapie	10 860,3	10 683,8	- 176,5	98,4
2.6 Procurarea preparatelor antineoplazice	28 288,2	19 902,3	- 8 385,9	70,4
2.7 Consumabile costisitoare	1 969,5	252,3	- 1 717,3	12,8
2.8 Cheltuieli de transport	32,0	27,1	- 4,9	84,7
TOTAL AMSA	81 868,5	71 583,9	-10 284,6	87,4
3. Servicii de înaltă performanță	15 339,3	11 894,8	-3 444,4	77,5
4. Colonoscopia persoanelor testate pozitiv (iFOBT test)	115,0	74,4	-40,6	64,7
5. Servicii de îngrijiri paliative	178,7	178,7	0,0	100
TOTAL IMSP IO	545 881,3	527 221,5	- 18 659,8	96,6

Astfel, conform datelor prezentate în tabel, contractul de prestări servicii medicale încheiat cu CNAM pentru anul 2023, inclusiv acordurile adiționale, a constituit suma de 545 881,3 mii lei, fiind cu 15,4% mai mult comparativ cu suma contractată în anul precedent.

Structura contractului încheiat cu CNAM include 5 tipuri de asistență medicală:

1. Asistența medicală spitalicească în sumă de 448 379,9 mii lei fiind efectiv realizat la nivel de 98,9%;

2. Asistența medicală specializată ambulatorie în sumă de 81 868,5 mii lei, fiind realizat la 87,4%;
3. Servicii de înaltă performanță: 15 339,3 mii lei , realizat la nivel de 77,5%;
4. Colonoscopia persoanelor testate pozitiv (iFOBT test – examinări profilactice) în sumă de 115,0 mii lei, executarea efectivă constituind 64,7%;
5. Servicii medicale paliative în sumă de 178,7 mii lei, executate integral.

Sumele aferente veniturilor alocate de către fondator (MS) au constituit 9 126,7 mii lei, cu o diminuare de 1 486,5 mii lei comparativ cu anul precedent, inclusiv:

- 4 291,9 mii lei – mijloace financiare alocate pacienților oncologici, care au beneficiat de tratamente peste hotarele țării, conform deciziilor Comisiei speciale a MS;
- 128,0 mii lei – indemnizații unice acordate angajaților infectați cu COVID-19, conform HG nr.540 din 26.07.2023;
- 4 706,8 mii lei – alocații pentru dezvoltarea tehnico-materială a instituției.

Totodată, pe lângă mijloacele financiare alocate cu destinație specială, în cadrul programelor naționale, din contul fondatorului au fost procurate centralizat medicamentele în sumă de 19 104,8 mii lei, sau cu 7118,5 mii lei mai mult comparativ cu anul precedent.

Veniturile de la prestarea serviciilor medicale contra plată constituie veniturile achitate în particular de către pacienții neasigurați (fără poliță de asigurare obligatorie) și veniturile rambursate de către alte organizații și instituții, pacienții cărora au beneficiat de serviciile medicale prestate de IMSP Institutul Oncologic. Pentru anul 2023 având o pondere de 1,2% din totalul veniturilor înregistrate, acestea au fost efectiv acumulate în sumă de 8621,7 mii lei, fiind în creștere cu 300,2 mii lei comparativ cu anul 2022.

Veniturile alocate pentru activitatea științifică reprezintă o pondere de 0,3% din totalul veniturilor anului 2023 și au constituit o sumă de 2211,8 mii lei, înregistrând o dinamică descrescătoare cu 47,8 mii lei mai puțin comparativ cu anul 2022.

Cheltuieli

Cheltuielile efective (fără uzura calculată) pentru anul 2023 a IMSP Institutul Oncologic, repartizate conform bugetului de venituri și cheltuieli constituie suma de 649 262,7 mii lei sau cu 39 960,9 mii lei mai mult în raport cu anul 2022, constituind o majorare de 6,2 %.

Structura cheltuielilor corespunzător surselor de finanțare pentru anul 2023
Tabel nr.3
mii lei

Tipul cheltuielilor (mii lei)	Alocații CNAM		Servicii contra plată		Alocațiile fondatorului		Știința		Alte surse		Total		
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023-2022
Cheltuieli de personal	271327,5	239098,9	4184	4414	0	0	1834,6	1612,2	898,2	1741,9	278244,4	246867,1	31377,2
Medicamente, consumabile medicale	123903,3	116068,6	1070,7	1218,1	18987,7	20731,3	13,8	438,5	167167,9	150353,8	311143,4	288810,2	22333,2
Alimentarea pacienților	9085,8	10026,7	267,1	345,5	0	0	0	0	0	2	9352,9	10374,3	-1021,4
Reparația/ mentenanța mijloacelor fixe	6022,2	8839,7	93,3	100,9	0	972	0	0	0	678,8	6115,5	10591,4	-4475,9
Serviciile comunale	27100,3	22323	36,3	325,6	0	0	0	24	0	42,9	27136,7	22715,5	4421,1
OMVSD și echipament	1662,3	1391,9	36,5	83,3	0	0	21,2	38,7	0	331,4	1719,9	1845,3	-125,4
Materiale	2915,4	2980,2	11,6	36,7	0	0	34,9	6,4	347,9	178,4	3309,9	3201,6	108,2
Alte cheltuieli	7886,3	14996,8	412,1	1280,6	3845,8	3088,2	0	39,3	96	5491,5	12240,1	24896,4	-12656,3
TOTAL	449903,3	415725,8	6111,4	7804,8	22833,5	24791,5	1904,5	2159,1	168510	158820,7	649262,7	609301,8	39960,9

Conform datelor tabelului prezentat, din volumul total al alocațiilor și veniturilor, cele mai considerabile mijloace au fost îndreptate pentru acoperirea cheltuielilor de medicamente și consumabile medicale în sumă de 311 143,4 mii lei (47,9%) și pentru cheltuielile de personal în sumă de 278 244,4 mii lei (42,9%), restul 9,2% din venituri au fost utilizate la onorarea obligațiilor contractuale, pentru achitarea serviciilor comunale, alimentația pacienților, alte achiziții de lucrări, servicii sau bunuri, precum și alte necesități, constituind în total suma de 59875,0 mii lei.

Cheltuielile respective în mare parte au fost efectuate din contul alocațiilor FAOAM la nivel de 69,3% (449903,3 mii lei) și altor surse (donații, proiecte, etc) în mărime de 26% (168510,0 mii lei), iar 4,7% din totalul cheltuielilor s-au efectuat din contul serviciilor contra plată (6111,4 mii lei), alocațiilor fondatorului (22833,5 mii lei) și alocațiilor destinate activității științifice (1904,5 mii lei).

Totodată în anul 2023 se atestă o dinamică crescătoare față de cheltuielile înregistrate în anul 2022 la următoarele articole: cheltuieli de personal – cu 31377,2 mii lei, medicamente și consumabile medicale – cu 22333,2 mii lei, servicii comunale – cu 4421,1 mii lei și procurarea materialelor – cu 108,2 mii lei.

În același timp pentru alte tipuri de cheltuieli s-au micșorat comparativ cu anul precedent, astfel: pentru alimentația pacienților au fost optimizate cheltuielile cu 1021,4 mii lei, pentru reparațiile curente și întreținerea mijloacelor fixe cheltuielile s-au micșorat cu 4475,9 mii lei, iar pentru procurarea OMVSD și echipamentului medical – cu 125,4. La fel s-au diminuat față de anul precedent și celelalte cheltuieli (taxe, cheltuieli reprezentative și juridice, indemnizații, compensații, ediții periodice, etc.) – cu 12656,3 mii lei.

MANAGEMENT INSTITUȚIONAL

Control intern managerial

Cât privește **Control intern managerial (CIM)** au fost realizate următoarele:

- Instruirea unui grup de 15 angajați privind dezvoltarea CIM la baza Centrului de Tehnologii Informaționale în Finanțe.
- Elaborarea Raportului CIM instituțional în baza Rapoartelor CIM prezentate din secții, cu prezentarea Raportului și Declarației de răspundere managerială Fondatorului și plasarea pe pagina web a instituției.
- Elaborarea și aprobarea Registrului Riscurilor pe IO.
- Familiarizarea personalului instituției cu deciziile privind responsabilitățile de control managerial intern luate în cadrul ședințelor organizate de prim conducător din cadrul IMSP IO, prin prisma SNCI.
- Evaluarea trimestrială a indicatorilor de activitate și obiectivelor trasate în cadrul prezentării rapoartelor de activitate a subdiviziunilor.
- Consolidarea sistemului de control intern managerial conform Standardelor naționale de control intern în sectorul public, ținând cont de complexitatea și domeniul de activitate al instituției implică fortificarea acțiunilor de prevenire a corupției, protecționismului prin asigurarea integrității instituției. Ca măsură întreprinsă în acest sens, secția resurse umane înmânează fiecărui salariat la angajare Avizele de informare privind testarea integrității profesionale, care se semnează de către fiecare angajat în parte.
- Sistematic au fost efectuate instruirii, informări, se exercită activitatea de avertizor de integritate.
- Un rol important îl are organizarea în cadrul ședințelor colectivului și grupului operativ de dirijare a instruirii personalului cu prezentarea informației referitoare la Integritatea instituțională în cadrul Institutului Oncologic. Au avut loc discuții privind actele de corupție în cadrul instituției, despre testarea de integritate, despre avertizorii de integritate, și care este rolul administrației și a juriștilor pentru apărarea imaginii IMSP IO.

➤ Monitorizarea conformității proceselor instituționale și ajustarea la standarde în vigoare au fost posibile datorită misiunilor de audit intern și audit medical intern desfășurate în secțiile resurse umane, achiziții și contracte, consultativă și cabinetul de transfuzie a sîngelui.

Sistemul de management al calității

Ciclul Deming ca un model iterativ este folosit pentru gestionarea continuă a îmbunătățirii calității și eficienței proceselor. În contextul Institutului Oncologic, implementarea ciclului PDCA contribuie la îmbunătățirea continuă a conformității și calității serviciilor acordate pacienților și la eficientizarea proceselor interne.

Funcțiile SMC au fost realizate prin planificarea și asigurarea calității, controlul, evaluarea și monitorizarea calității, îmbunătățirea continuă și anume:

Planificarea Prestarea serviciilor medicale pacienților în segmentul maladiilor oncologice și hematologice la un nivel calitativ și profesional, corespunzător reglementărilor în vigoare și așteptărilor pacienților definește misiunea IMSP Institutul Oncologic, pe care și au fost axate principiile implementării sistemului de management al calității (SMC) în anul 2023.

În august 2023 la ședința Consiliului Administrativ a fost prezentat și aprobat Planul de dezvoltare strategică pentru perioada de 2023-2026 a Institutului.

Identificarea, evaluarea și planificarea managementului riscurilor asociate cu îngrijirea pacienților și operarea instituțională a rezultat cu elaborarea Registrului Riscurilor al IMSP IO de către un grup instruit în CIM și aprobat de director la 17.05.2023, care ulterior a fost diseminat tuturor secțiilor prin email pentru familiarizarea colectivului.

Pentru procedurarea proceselor instituționale în perioada de referință au fost elaborate 16 Proceduri Operaționale, după cum urmează:

PO 01-185/23 Curățenia și dezinfecția frigiderelor pentru produse alimentare.

PO 01-186/23 Circuitul lenjeriei

PO 11/02-187/23 Managementul pacienților cu cancer tiroidian pentru transfer la tratament cu iod radioactiv la IRO Iași

PO 20-188/23 Colectarea probelor bucatelor gata (finite)

PO 20-189/23 Tehnica spălării simple a mâinilor al personalului din blocul alimentar

PO 20-190/23 Privind controlul calității hranei

PO 20-191/23 Păstrarea, spălarea, curățarea și dezinfecția ouălor în cadrul blocului alimentar

PO 20-192/23 Privind igienizarea utilajelor, echipamentelor, ustensilelor, veselei la blocul alimentar

PO 01-193/23 Igiena mâinilor

PO 11/13-194/23 Managementul Limfedemului

PO 01-195/23 Predarea-preluarea turei de către asistentul medical

PO 01-196/23 Particularitățile Oxigenoterapiei

PO 01-197/23 Pregătirea către intervenție chirurgicală și decurgerea procesului operator

PO 11/06-198/23 Identificarea genelor de fuziune în leucemiile acute mieloide și limfoblastice prin metoda PCR L.I.G.M.

PO 05-199/23 Traseul pacienților în blocul operator, salon de trezire, terapie intensivă, secție de profil

PO 01-200/23 particularitățile terapiei intravenoase

Eforturile Consiliului Calității a soldat cu actualizarea, avizarea la toate etapele și transmiterea spre aprobare la MS, după cum urmează:

PCN 183	Tumorile maligne ale oaselor
PCN 184	Tumorile maligne ale țesuturilor moi
PCN 161	Melanomul malign cutanat
PCN 129	Nefroblastomul (Tumora Wilms) la copil

Asigurarea calității se realizează prin stabilirea obiectivelor care specifică procesele, activitățile necesare și resursele care au fost reflectate în Planurile de activitate pe secții și instituției. Planul anual de activitate al IO a fost aprobat la ședința Consiliului Administrativ și ulterior diseminat prin email și adus la cunoștința personalului în ordinea cuvenită. Asemenea au fost depuse eforturi pentru optimizarea condițiilor și acoperirea necesităților pentru realizarea tuturor proceselor diagnostice și curative conform cerințelor în vigoare.

În februarie 2023 a fost organizat în comun cu grupul DRG pentru medicii din secțiile curative instruirea medicilor privind codificarea amplă și corectă a valorilor relative asociate DRG pentru sistemul de clasificare AR DRG v.6.0.

În luna iulie a fost obținută certificarea și eliberată de către ANSP Autorizarea sanitară. Se merită de menționat, că regimul restricționat de acces în instituție continuă a fi un garant efectiv al prevenirii infecțiilor, cât și securității personalului medical și pacienților.

La data de 27 iunie 2023 IMSP IO a obținut în premieră Autorizația sanitar-veterinară de funcționare pentru Blocul alimentar (profilul activității prepararea și distribuirea bucatelor, produselor culinare pentru dejun, prânz și cină în alimentația pacienților din incinta spitalului) eliberat de Direcția teritorială pentru siguranța alimentelor mun. Chișinău.

Pentru gestionarea și documentarea proceselor instituționale au fost elaborate și aprobate prin ordin formulare interne:

Indicație către CT-simulare pentru planificarea tratamentului radioterapeutic	072/23-CTsimulare
Fișa de radioterapie externă	073/23-FRE
Registrul predare-preluare turei de către asistenții medicali	074/23-PPT AM
Consimțământ informat pentru testare Citometrie în flux	075/23-C.CF
Harta de transfer a pacientului din secția ATI în secția de profil	076/23-H.ATI
Concluzie Consiliului Multidisciplinar Oncologic	077/23-CMDO

Controlul, evaluarea și monitorizarea calității prin evaluarea complianței, gradului de îndeplinire a cerințelor standardelor cu privire la calitate, compararea performanței obținute comparativ cu țintele propuse prin realizarea misiunilor de audit medical.

Un instrument efectiv în evaluarea calității este aprecierea gradului satisfacției pacienților și salariaților prin chestionare anonimă, care a fost realizat conform planului aprobat. Totodată în chestionare au fost incluse întrebări ce țin de promovarea și consolidarea integrității instituționale, prevenirea și gestionarea eficientă a situațiilor, care ar putea implica acte de corupție sau comportamente neetice.

Așadar, chestionarea angajaților a fost efectuată semestrial, care a prevăzut expunerea anonimă cu privire la dezvoltarea profesională, îmbunătățirea calității actului medical, sporirea imaginii instituției. Obiectivele studiului, fiind

- satisfacția privind funcția exercitată;
- accesibilitatea la instruire continuă;
- riscul de fluctuație a cadrelor;
- implicarea în elaborarea necesităților subdiviziunii;
- integritatea profesională;
- relațiile interpersonale.

În anul 2023 eșantionul studiat a constituit 460 angajați, comparativ cu 475 în 2022.

Cât privește aprecierea gradului de satisfacție a pacienților care au beneficiat de servicii medicale în cadrul IMSPI IO, această activitate a fost realizată trimestrial. Pe parcursul lunii martie 100 pacienți din CCD au participat anonim în sondaj, care au expus viziunile și așteptările sale. În premieră, în trimestru II a fost aplicat chestionarul recomandat de Direcția de evaluare și acreditare în sănătate pentru 100 pacienți spitalizați, apoi repetat în trimestru IV pe un eșantion de 120 pacienți spitalizați. În trimestru III în scopul îmbunătățirii procesului de organizare alimentației pacienților internați au fost chestionați 100 pacienți din secțiile curative. Rezultatele tuturor sondajelor au fost expediate prin email top-managerilor pentru familiarizarea personalului medical și Consiliului Calității, apoi

plasate pe pagina web a instituției la capitolul Transparență, rubrica managementul Calității/Rapoarte.

Îmbunătățirea continuă prin reducerea timpului de așteptare la serviciile consultative și de diagnostic, la internările programate în staționar, sporirea complexității cazurilor tratate, abordarea multidisciplinară a cazurilor primare la elaborarea conduitei de tratament, sporirea numărului de cazuri tratate în chirurgia de o zi și ședințelor de tratament în cadrul staționarului de zi.

Grație identificării finanțatorului – OIM/UNFPA a fost posibil și în 2023 de continuat accesul la prestarea serviciilor medicale specializate în segmentul oncologiei refugiaților din Ucraina.

În comun cu Comitetul Audit Medical Intern pe parcursul anului de raportare au fost efectuate misiuni de audit, care au permis identificarea neconformităților în activitatea subdiviziunilor IO și au contribuit la îmbunătățirea activității Consiliilor multidisciplinare în oncologie și asigurarea conformității activității cabinetului de transfuzie a sângelui.

La finele anului 2023 au fost propuse subdiviziunilor 2 obiective de perspectivă ce țin de Acreditare națională a IO și inițierea implementării cerințelor Standardului ISO care au fost incluse în Planurile anuale operaționale ale secțiilor pentru 2024.

Managementul resurselor umane

Completarea statelor de personal în IMSP IO

Tabel nr.4

Categoria de personal	Anul 2023				Anul 2022			
	State aprob.	completate		Pers. fizice	State aprob.	completate		Pers. fizice
		abs.	%			abs.	%	
Medici, farmaciști	397	367	92,5	316	396	367,25	93	322
Personal medical mediu	582,5	485,5	83,5	395	581,5	489,5	84	423
Personal medical inferior	351	317,25	90	287	351	317,75	90,5	287
Alt personal	260,5	238	91	190	262,5	216,75	82,6	181
Depart. științific	22,75	12,5	55	6	22,75	15	66	8
Total clinica+știința	1613,75	1420,25	88	1194	1613,75	1406,25	87	1221

Fluctuația cadrelor prin descreștere se atestă la personalul medical, la medici 316 comparativ cu 322 și la veriga asistentelor medicale 395 comparativ cu 423, cu personalul medical inferior instituția este asigurată la același nivel comparativ cu anul 2022, la categoria alt personal se evidențiază o ascensiune constituită din 190 persoane fizice comparativ cu 181 în 2022. În segmentul știință activează 6

persoane comparativ cu 8 în 2022. La nivel instituțional statele sunt completate cu 88% comparativ cu 87% din contul cumulării funcțiilor vacante.

Cadrelle științifice, IMSP Institutul Oncologic

Tabel nr.5

Cercetători științifici		2023	2022
	Numărul total persoane fizice	6	8
	Bază	6	8
	Cumul intern	13	24
	Cumul extern	1	1
Doctori habilitați		6	7
Doctori în științe medicale		46	49
Profesori universitari		1	1
Conferențiar universitar		2	3
Profesor cercetător		3	3
Conferențieri cercetători		17	17
Cercetători științifici până la 35 ani		4	10
Doctoranzi		0	0

Informații privind instruirea salariaților IMSP Institutul Oncologic

Tabel nr.6

Nr. d/o	Categorია personalului	Planificați		Instruiți		Cheltuieli (mii lei)	
		2023	2022	2023	2022	2023	2022
1.	Medici, farmaciști	125	131	119	135	4605,86	3289,8
2.	Personal medical cu studii medii	73	88	73	81		
3.	Alt personal (alte instruirii)	-	48	-	50		
Total:		198	267	192	266		

Instruiri realizate peste hotarele țării pe parcursul anului 2023

Tabel nr.7

Nr. d/o	Destinația deplasării	Medici	Asistenți medicali	Alt personal	Inclusiv cheltuieli de deplasare	
					IMSP IO	Alte surse
1.	Republica Moldova	125	7	11	59	84
2.	România	126	8	9	121	22
3.	Bulgaria	1				1
4.	Portugalia		1			1
5.	Belgia	1			1	
6.	Austria	2				2
7.	Germania	3			2	1
8.	Olanda	1				1
9.	Serbia	5			2	3
10.	Italia	5			4	1
11.	Georgia	2				2
12.	Slovenia	2			2	
13.	SUA	3			2	1
14.	Lituania	1		1		2
15.	Marea Britanie	1			1	
16.	Turcia	1				1

17.	Franța	3			3	
18.	Armenia	4			2	2
Total:		286	16	21	199	106

De instruiți la nivel național și internațional pe parcursul anului de referință au beneficiat 286 medici, 16 asistenți medicali și 21 persoane din categoria alt personal. Cheltuielile pentru deplasarea salariaților achitate de către IMSP IO au constituit 1131,71 mii lei în anul 2023, comparativ cu 514,6 mii lei în 2022.

Fortificarea bazei tehnico-materiale

Pentru anul 2023 au fost planificate cheltuieli pentru achiziții întru asigurarea bunei desfășurări a activităților din cadrul IMSP Institutul Oncologic în valoare de 238 641 200 lei. În acest sens în anul 2023 au fost încheiate 496 contracte de achiziții prin intermediul licitațiilor deschise, achiziții de valoare mică și negocieri directe. Toate procedurile de achiziții pe partea medicală s-au desfășurat fără careva contestații. Executarea contractelor a fost în sumă de 197 036 200 lei. Ca comparație în anul 2022 au fost planificate cheltuieli pentru achiziții în valoare de 296 418 500 lei și contracte executate în valoare de 291 152 190. Astfel, se poate de concluzionat că în anul 2023 IMSP Institutul Oncologic a reușit să asigure acoperirea tuturor necesităților, cheltuind mai puține resurse financiare, fapt menționat și în actul de verificare a Curții de Conturi. Suma economisită constituie 126 805 800 mln.lei.

Conform resurselor financiare alocate și contractelor de achiziții publice la componenta **Fortificarea bazei tehnico-materiale** au fost posibile un șir de lucrări de realizat din care cele mai strategice fiind:

- lucrări de reparație capitală a **birourilor medicilor de la etajul II din Centrul Consultativ Diagnostic**, care nu au fost efectuate de la darea în exploatare a blocului din 1986;
- instalarea **ușilor glisante** la intrare în **Centrul Consultativ Diagnostic**;
- crearea unui **bloc sanitar pentru persoane cu nevoi speciale** la etajul I în **Centrul Consultativ Diagnostic**;
- asigurarea instituției cu **acces la internet prin fibră optică și wifi**;
- instalarea **sistemului de supraveghere video** pentru sporirea securității personalului și pacienților;
- ajustarea **încăperilor de la etajul III din blocul central, destinate funcționării complexului de diagnostic Tomograf computerizat performant, cu crearea sistemului de ventilare separat** în perimetrul etajelor 1-10;
- construcția a **2 rampe de acces** în blocul central și farmacie;
- construcția **platformei pentru generatorul de oxigen de tip ol-in**;

- proiectarea lucrărilor de conectare pentru **generator electric cu capacitatea de 1500 kva** și construcția platformei de instalare;
- reabilitarea **fântâni arteziene** și dotarea cu utilajul modern de funcționare.

Grație aportului MS, Programului Național de Control al Cancerului, surse proprii, OMS, UNFPA, IOM, alți donatori pe parcursul anului 2023 a fost posibil de procurat și instalat 332 poziții de dispozitive medicale în valoarea de 18012986,70 lei. Dinamica din ultimii 3 ani este reflectată în tabelul ce urmează.

Anul	Numărul dispozitivelor recepționate	Suma dispozitivelor recepționate (lei)
2023	332	18 012 986,70
2022	436	20 302 903,10
2021	153	23 454 076,92

Gestionarea dispozitivelor medicale realizată de Departamentul Inginerie biomedicală

Tabel nr.8

Anul	Activitățile Departamentului Inginerie Biomedicală						
	Lucrări de reparație	Mentenanțe Preventive planificate	Mentenanțe preventive efectuate	Testarea dispozitivelor medicale	Verificarea Periodică și Metrologică	Alte lucrări	Totalul lucrărilor
2023	1334	788	788	1729	642	1074	5567
2022	1421	834	834	1210	325	972	4764

Reparațiile costisitoare și avansate a dispozitivelor medicale efectuate de inginerii locali în secția Dispozitive Medicale în perioada 2023 au economisit în total 476 000 lei, după cum urmează:

Reparație Histoprosesor VIP 6 - procedura de mentenanță conform manualului de service, schimbare senzor presiune, *au fost economisiți – 42000 lei.*

Reparație Dispozitiv pentru includerea probelor histologice sub lamele din sticla Tissue-Tek Glas G2, *au fost economisiți - 31000 lei.*

Reparație Monnal T75 – BIOS de pe placa de bază la Ventilator pulmonar Monnal T75, reparația unei plăci a blocului de alimentare care au costat instituția 700 lei și *au fost economisiți – 403 000 lei.*

Asigurarea cu medicamente

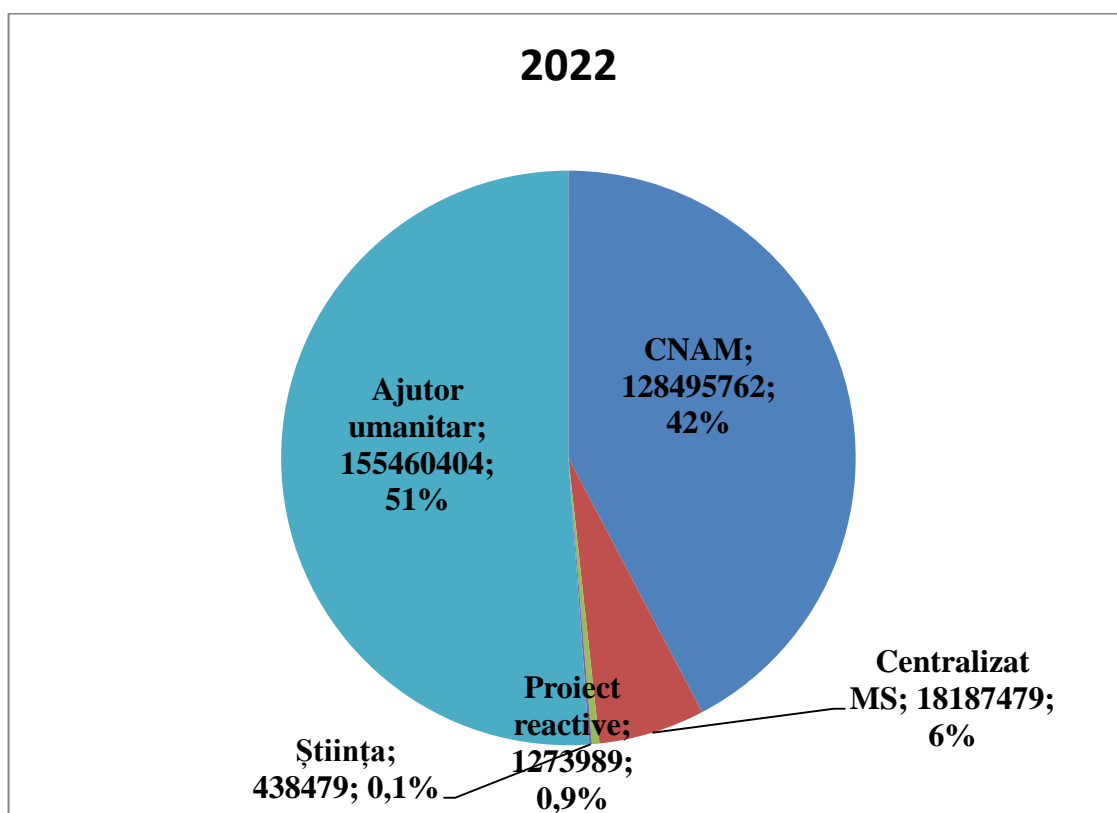
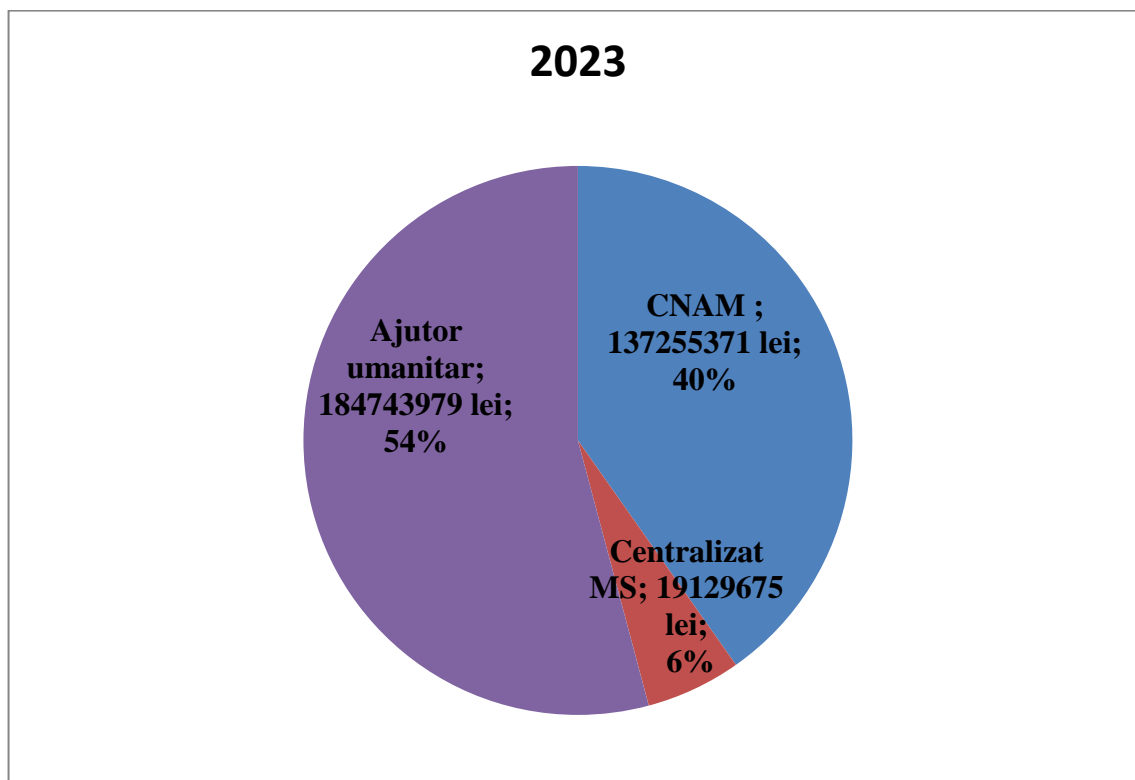
Mișcarea bunurilor materiale în Farmacia IMSP IO

Tabel nr.9

Nr	Sursa de finanțare		Sold la 01.01.	Întrări	Ieșiri	Eliberat în IMSP RM	Sold la 31.12.
1	Articole parafarmaceutice	2023	3 697 727,21	10 322 685,59	10 136 153,53	103 920,44	3 780 338,83
		2022	3 227 783,59	9 971 050,15	9 500 986,76	119,77	3 697 727,21
2	Consumabile	2023	44 229,48	5 947 307,74	5 882 457,22		109 080,00
		2022	633 116,34	3 693 064,80	3 092 940,00	1 189 011,66	44 229,48
3	Elaborări	2023	651,18	0,00	651,18	0,00	0,00
		2022	13 155,08	0,00	5 639,62	6 864,28	651,18
4	Instrumente	2023	1 908,50	0,00	1 908,50	0,00	0,00
		2022	6 653,00	16 800,00	21 544,50	0,00	1 908,50
5	Medicamente	2023	5 732 066,98	40 743 731,96	37 477 490,48	1 871,10	8 996 437,36
		2022	4 005 925,46	49 260 880,72	47 489 980,60	44 758,59	5 732 066,99
6	Reactivi	2023	0,00	9 051 751,99	9 033 835,10		17 916,89
		2022	0,00	5 192 386,42	5 192 386,42		0,00
7	Medicamente costisitoare din Program/ CNAM	2023	12 332 376,61	71 189 893,25	68 434 222,96	2 879,28	15 085 167,62
		2022	5 256 419,01	60 361 579,42	53 285 621,82	0,00	12 332 376,61
8	Medicamente procurate centralizat de la MS pentru PNCC	2023	7 739 110,85	19 129 675,50	18 784 601,18	77 976,60	8 006 208,57
		2022	10 847 399,49	18 187 478,76	21 253 892,52	41 874,89	7 739 110,84
9	Proiect reactive	2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		2022	0,00	1 273 989,00	1 273 989,00	0,00	0,00
10	Știința	2023	0,00	13 764,43	13 764,43	0,00	0,00
		2022	0,00	438 479,22	438 479,22		0,00
11	Ajutor umanitar	2023	50 283 131,63	184 743 979,26	153 896 682,65	554 955,12	80 575 473,12
		2022	32 355 920,79	155 460 404,32	135 901 299,13	1 631 894,35	50 283 131,63
12	Total:	2023	79 831 202,44	341 142 789,72	303 661 767,23	741 602,54	116 570 622,39
		2022	56 346 372,76	303 856 112,81	277 456 759,59	2 914 523,54	79 831 202,44

Sursa de finanțare pentru bunurile materiale procurate în farmacia IMSP IO

Diagrama nr.1

Grație identificării donatorilor externi, pozițiile de bunuri primite în farmacie ca Ajutor umanitar înregistrează continuă creștere - 54%, comparativ cu 51% în anul 2022.

**Eliberarea medicamentelor antineoplazice, hormonale și antihormonale
din grupa de evidență
Ajutor umanitar primite prin programul MAS**

Tabel nr.10

Nr.	Denumirea	Unitatea	Cantitatea	Suma	Cantitatea	Suma
			2023		2022	
1	Glivec 100vg	capsule	204 600	84 859 885,26	186120	46 005 281,12
2	Iclusig 15mg	comprimat	16 290	33 468 372,33	4560	11 978 933,97
3	Inlyta 5mg	comprimat	6 000	1 677 111,77	840	1 324 306,16
4	Suten 50mg	comprimat	9 492	2 441 937,60	6832	5 779 620,89
5	Tasigna 200mg	capsule	31 528	24 748 174,13	29 680	13 492 694,20
6	Xalkori 250mg	capsule	1 860	7 867,53	1560	13 839,36
7	Bosutinib 10 mg	comprimat	1 320	12 871,15	720	6 677,01
	Total			147 216 219,77		78 601 352,71

Grație Programului internațional de asistență pacienților oncologici Max Access Solutions (MAS) au acces la tratament costisitor neacoperit de stat, pacienții hematologi și cei cu tumorile rinichiului sau tractului gastrointestinal GIST.

**Eliberarea medicamentelor antineoplazice, hormonilor și antihormonilor de
către punctul farmaceutic din incinta CCD**

De către ghișeul farmaciei IMSP IO, amplasat în CCD pacienților pentru tratament în condiții de ambulator au fost eliberate gratuit medicamente hormonale și antihormonale în baza de rețetă prescrisă de către medicii oncologi din IMSP IO. În acest sens, în anul 2023 au fost 21109 adresări, comparativ cu 18465 in 2022 și deserviți 6966 de pacienți comparativ cu 5946 in 2022. Suma totală a medicamentelor eliberate în baza de rețetă constituie 6 440 342,00 lei, comparativ cu 5 849 720,00 lei în 2022.

Articole consumabile eliberate IMSP din țară pentru pacienți din teritoriu

Tabel nr.11

Nr.	Denumirea produsului	Un/m	2023	2022
1	Pungă colostomică	buc	7980	71 585
2	Pungă urostomică	buc	1385	4 594
3	Exoproteză mamară	buc	242	214

Scăderea bruscă a numărului de punji colostomice și urostomice se datorează, schimbării mecanismului de eliberare acestor articole direct din farmaciile teritoriale unde locuiesc pacienții. Cât privește exoprotezele mamare eliberate pacientelor care au suportat intervenții chirurgicale cu caracter mutilant, începând cu luna august prin ordinul MS de către secția reabilitare și medicina fizică femeilor sunt oferite și sutiene.

Managementul infecțiilor asociate actului medical

Vectorul zilnic de activitate a fost axat pe vigilența sporită și managementul măsurilor de control a infecției SARS CoV-2, infecțiilor asociate asistenței medicale, precum și monitoringul sanitaro-antiepideemic în scopul neadmiterii transmiterii directe/încrucișate a infecției, verificarea săptămânală a respectării tuturor etapelor regimului sanitaro-antiepideemic și managementul deșeurilor rezultate din activitatea medicală.

În anul 2023 a sporit gradul identificării, înregistrării și raportării la CSP municipal a infecțiilor asociate asistenței medicale (IAAM), respectiv au fost raportate 155 cazuri comparativ cu 70 în 2022. Incidența crescută a numărului de cazuri de IAAM în cadrul instituției se datorează creșterii analizei active retrospective a fișelor pacienților și a registrelor de evidență a investigațiilor bacteriologice, a indicilor sanitaro-microbiologici determinați în secțiile IO și CCD, sterilitate, ș.a.

Controalele interne au avut ca obiectiv evaluarea următoarelor aspecte: starea de curățenie a pavimentului, mobilierului, instalațiilor sanitare, suprafețelor care vin frecvent în contact cu mâinile pacienților și personalului; organizarea activităților de dezinfecție a instrumentarului, obiectele sanitare și vesele; organizarea activităților de decontaminare a materialelor și ustensilelor de curățenie; identificarea problemelor de ordin tehnic cu impact asupra igienei; circuitele funcționale.

În scopul verificării calității dezinfecției profilactice în anul 2023 în IMSPIO au fost efectuate 18997, versus 16148 de investigații sanitaro-bacteriologice în 2022, din care pozitive – 1614 probe, versus 1066 probe în 2022.

La sterilitate, în 2023 din 2400 de probe, au fost pozitive - 1, comparativ cu 2481 de probe, au fost pozitive – 1 în 2022.

Lavaje de pe suprafețele dezinfectate în 2023 au fost colectate - 9699 probe, din care pozitive – 59, comparativ cu lavaje de pe suprafețele dezinfectate - 8491 probe, din care pozitive – 93.

Probe la aerul din încăperi – 2016, din care – 84 pozitive, comparativ cu 1947 probe colectate, din care – 98 pozitive în 2022.

Analiza investigațiilor efectuate de laboratorul bacteriologic IMSP IO pentru depistarea tulpinilor microbiene ale substratelor biologice și sensibilitatea lor față de antibiotice a permis descrierea situației epidemiologice privitor la antibioticorezistența în întregime pe instituție. Aceasta asigură obținerea efectului economic din contul utilizării raționale a antibioticelor și micșorarea duratei spitalizării pacienților, optimizarea serviciului farmaceutic din instituție la compartimentul dat.

Examenul medical al personalului organizat în baza Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc aprobat prin HG al RM nr.1025/2016, s-a desfășurat conform programului stabilit.

Conform calendarului internațional s-au efectuat buletine informative pentru panourile secțiilor cu informarea personalului medical despre măsurile de educație pentru sănătate și promovarea modului sănătos de viață, cu raportarea semestrială la ANSP.

În anul 2023 s-au înregistrat 3 cazuri de expunere ocupațională la fluidele biologice potențial infecțioase (AES) comparativ cu 4 cazuri în 2022.

Instruirile personalului au fost efectuate în baza planurilor anuale de activitate al serviciului și PCI instituțional, conform programului stabilit pentru anul 2023 abordând următoarele tematici: igiena mâinilor, precauțiile standard (în gripă, IRA, COVID-19, toxiinfecții alimentare și BDA), prevenirea și controlul IAAM infecțiilor asociate asistenței medicale, managementul post-expunere la fluide biologice (accidente ocupaționale medicale), curățenia și dezinfecția în spital; norme de utilizare a agenților de curățenie și a substanțelor biodistructive, dezinfecția și sterilizarea instrumentarului și echipamentelor medicale, circuitul lenjeriei, decontaminarea lenjeriei, GDRAM etc.

Promovarea sănătății și educație pentru sănătate

Tabel nr.12

anii	seminare de instruire	emisiuni tv	emisiuni radiofonice	publicații în presă	informații plasate pe pag. WEB	prelegeri	acțiuni organizate în comunități	buletine sanitare	convorbiri
2023	197	55	27	189	121	18	57	88	320256
2022	136	63	30	283	171	19	65	104	319282

Serviciul relații cu publicul și mass-media

Pentru informarea pacienților și publicului larg în 2023 au fost plasate pe pagina web a instituției 98 articole, comparativ cu 95 în 2022. Pe parcursul anului de raportare a fost asigurată informarea societății despre inițiativele și realizările în

domeniul de activitate a instituției, accesul mijloacelor de informare în masă la informația cu caracter public din cadrul instituției, a menținut relații de colaborare în procesul de comunicare cu mijloacele de informare în masă și de interacțiune a acestora cu conducerea instituției, a contribuit la formarea și menținerea unei imagini pozitive a instituției, a diseminat informația corectă a societății despre inițiativele și realizările în domeniul de activitate a IMSP IO.

Managementul documentelor

Documentația procesată de serviciul Cancelarie

Tabel nr.13

	2023	2022
Intrări pe suport de hârtie	1595	1547
Intrări prin email	2820	1700
Expediate pe suport de hârtie	1186	1443
Expediate prin email	3780	2500
Petiții, inclusiv	112	133
<i>Cereri</i>	46	72
<i>Sesizări</i>	37	33
<i>Mulțumiri</i>	29	28
Emise acte interne:		
Ordine	171	120
Dispoziții	10	22

O reușită în managementul instituțional al documentelor a fost implementarea sistemului informațional e-cancelarie.

Activitatea raportată a fost posibil de realizat grație aportului maximal al colectivului. În pofida multor greutăți, neajunsuri și probleme, majoritatea colaboratorilor serviciilor și subdiviziunilor instituției au muncit cot la cot, au făcut față cerințelor și provocărilor și au contribuit la realizarea cu succes a obiectivelor trasate pentru anul 2023.

Activitatea științifică prin Programul de Stat

În anul 2023 au fost finalizate 2 Proiecte din cadrul Programului de Stat:
- Studiul comparativ al particularităților genomice, imunologice și funcționale ale carcinoamelor cu celule scuamoase în cinci localizări anatomice, coordonator dna Valentina Stratan, șef Laborator imunologie și genetică moleculară, cod 20.80009.80007.02, Prioritatea Strategică SĂNĂTATE, care a asigurat crearea unei bănci cu probe biologice de cancer (biobanca, -86°C) care include cca 2374 de diferite specimene pentru cinci carcinoame cu celule scuamoase (SCC): cancer pulmonar (LSCC), cancer de cap/gât (HNSCC), cancer cervical (CSCC), cancer de piele (SSCC) și cancer de esofag (ESCC). Biobanca

reprezintă o platformă valoroasă de probe a 477 de pacienți oncologici și o bază cu date despre subiecții umani (profilul pacientului, diagnosticul oncologic, episoade specifice, terapia sistemică actuală, biomarkeri genetici, transcriptomici, imunologici, de microbiom și alte rezultate de laborator). Aceasta ne-a permis să realizăm cercetările în conformitate cu scopul și obiectivele stabilite, precum și să dezvoltăm noi proiecte de cercetare pe viitor ce vizează descoperirea de noi biomarkeri prognostici și predictivi în SCC sau evaluarea frecvenței în Republica Moldova a unor mutații cu aplicabilitate practică.

Ca rezultat al cercetărilor realizate, echipa de cercetători a elaborat un șir de recomandări și concluzii printre care:

1. Necesitatea efectuării testelor HPV pentru genotipurile cu risc înalt la toți pacienții diagnosticați primar cu cancer scuamos de orofaringe (OPSCC), inclusiv toate subtipurile histologice. Subtipizarea OPSCC în HPV pozitive (+) și HPV negative (-) va influența deciziile clinice de tratament și astfel va fi îmbunătățită calitatea vieții acestor pacienți. În acest sens au fost introduse recomandări în Protocolul Clinic National PCN-160.
2. Efectuarea testului imunohistochimic de determinare a expresiei proteinei p16 pentru stabilirea statutului de tumoare HPV pozitivă sau HPV negativă pentru OPSCC.
3. Pacienții diagnosticați primar cu ESCC, carcinom scuamos de laringe (LXSC) sau carcinom scuamos al cavității bucale (OCSC) asociate cu alte condiții cum ar fi rude multiple afectate cu cancere identice sau asociate, boli bilaterale sau multifocale, cancere primare multiple sau ESCC, LXSC și OCSC în stadiu avansat cu metastaze, să fie testați pentru mutații TP53 în linia germinală pentru diagnosticul sindromului Li-Fraumeni.
4. Testarea în cascadă a membrilor familiei pacienților cu ESCC, LXSC sau OCSC pozitivi pentru una din mutațiile TP53 patogene responsabile de sindromul Li-Fraumeni. Aceasta va permite identificarea populației cu risc oncologic din rândul membrilor familiei și va îmbunătăți diagnosticul precoce de cancer predispus ereditar.
5. Studiile orientate pe analiza datelor genomice și integrarea datelor omise demonstrează indispensabilitatea specialiștilor în bioinformatică și utilitatea inerentă a instrumentelor bioinformatică în realizarea cercetărilor de calitate în domeniul oncologiei translaționale.
6. Inițierea de studii noi, axate pe carcinoamele cu celule scuamoase cu extinderea variantelor genetice testate implicate la diferite nivele a căilor de semnalizare.
7. Cercetarea microbiomului intratumoral la pacienții diagnosticați cu HNSCC HPV pozitive și asocierea profilelor microbiene cu semnaturile imunității locale în contextul prezicerii răspunsului la tratamentul chimioradioterapic.

8. Deschiderea în universități a programelor de licență și masterat în bioinformatică și încurajarea noilor specialiști să-și dezvolte cariera în domeniul științei.

9. Promovarea proiectelor care încurajează specialiștii să aplice tehnicile bioinformaticice pentru analiza datelor genomice și „big data”.

Pentru asigurarea continuității activităților științifice pe parcursul anului 2023 s-a elaborat conceptul unui nou proiect de colaborare cu IRO, Iași (proiect transfrontalier) și s-a inițiat procedura de elaborare a conceptului și unui nou proiect științific care a fost aprobat spre finanțare cu cca 2 milioane de lei.

- ***Abordarea psihooncologică în intervențiile chirurgicale mutilante***, coordonator dna Natalia Coșciug, șef serviciu psihologului, cod 20.80009.8007.38

Prioritatea Strategică Sănătate, care a permis identificarea particularităților individuale ale pacienților și a factorilor de ordin psiho-social, care determină formarea, caracterul și stabilitatea obiectivului la intervenția reconstructivă, rolul orientării la reconstrucție în reabilitarea psiho-socială a pacientului oncologic.

Au fost selectați și examinați și reexaminați 50 pacienți, care corespundeau criteriilor înaintate (41 paciente sufereau de cancer mamar, 9 – cancer a regiunii cap/gât). La etapa inițială a fost realizat diagnosticul statutului psihic prin intermediul interviului clinic și a unui set de teste psihologice, special selectate. Tulburările emoționale înregistrate au fost clasificate în trei grupuri: ușoare, moderate și severe. Obiectivizarea datelor obținute a fost realizată prin efectuarea videoencefalografiei (VEEG). De asemenea au fost examinate orientările valorice, planurile personale, caracterul situației familiale.

Pentru fiecare pacient a fost elaborat un program individual de suport psihologic și tratament psihoterapeutic, care se realiza sub cele mai diverse forme.

Pe tot parcursul cercetării pacienții beneficiau de asistență psihologică sistematică. În cazul prezenței unor simptome clinice (durere, paretezii, limitarea mișcărilor ale membrului superior, limfedem al brațului din partea operației) pacientele efectuau cure de tratament de reabilitare medicală. Tulburările nevrotice după cure de corecție psihologică și reabilitare medicală au demonstrat o dinamică pozitivă, tratamentul acordat a permis scăderea expresiei tulburărilor afective, corecția obiectivelor neadecvate și a contribuit la elaborarea unui sistem activ de protecție psihologică.

Ca rezultat al cercetărilor realizate, echipa de cercetători a elaborat un șir de recomandări și concluzii printre care:

1. În urma studiului au fost determinați particularitățile individuale (tipul de temperament, tipul de caracter) și factorii din mediul social apropiat, care influențează caracterul și stabilitatea obiectivului la intervenția reconstructivă. A

fost identificată poziția cea mai adecvată și favorabilă a personalului medical și a familiei în crearea condițiilor necesare pentru adaptarea eficientă a noului "eu" al pacienților în fiecare din grupurile analizate cu elaborarea recomandărilor corespunzătoare.

2. Rezultatele obținute vor aduce un aport considerabil în obținerea stabilității emoționale, creșterii calității vieții la integrarea cu succes a pacienților în familie și societate. Acest fapt va avea drept consecință o restabilire reușită a statutului social, profesional, micșorarea numărului de pacienți aflați la invaliditate, și, evident, va avea un impact economic considerabil.

3. De asemenea, rezultatele vor contribui la crearea unei atmosfere personalizate și a unui mediu adecvat pentru adaptarea psiho-socială eficientă a pacienților oncologici.

4. A fost implementat în procesul terapeutic din cadrul Institutului Oncologic un algoritm de investigare și consiliere al pacientului oncologic, propus psihologilor și medicilor, la care se planifică un tratament chirurgical mutilant.

5. Rezultatele obținute au permis de a elabora și a edita un ghid informațional și de suport psihologic, adresat pacientului oncologic.

Pe parcursul anului de raportare au fost publicate:

Articole în reviste științifice

4 articole de categoria B în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

Teze ale conferințelor științifice

14 teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

3 teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1 teză în lucrările conferințelor științifice naționale

Cooperarea internă și externă

Pe parcursul anului 2023 IMSP Institutul Oncologic a realizat multiple acțiuni menite să inițieze și/sau asigure extinderea cooperării cu alte instituții, atât la nivel național cât și internațional:

1) Elaborarea și încheierea acordurilor de colaborare cu instituțiile naționale/internaționale relevante domeniului de activitate:

- a. Contract between the Organisation of European Cancer Institutes, European Economic Interest Grouping (Brussels) and Public Health Institution Oncological (05/11/ 2023) // Organizația Institutelor Europene de Cancer, Grupul european de interes economic (Bruxelles) și IMPS Institutul Oncologic (11 mai 2023).

- b. Memorandum of international medical partnership between National cancer institute (Kyiv) and PMSI Institute of Oncology, September, 2023 // Memorandum de parteneriat medical internațional între Institutul Național de Cancer (Kiev) și IMSP Institutul Oncologic.
  - c. Accord de collaboration entre L'Institution Publique Medico-Sanitaire l'Institut Oncologique, L'Institution Publique l'Universite d'Etat de Medicine et Pharmacie „Nicolae Testemițanu” de la Republice de Moldova, et le Centre Medical Ibn Khaldoun de Sousse, Republique Tunisienne, November, 2023 // Acord de colaborare între IMSP Institutul Oncologic, USMF "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova și Centrul Medical Ibn Khaldoun din Sousse, Republica Tunisiană, noiembrie, 2023.
  - d. Memorandum of Understanding between the Oncology Institute of the Republic of Moldova and Instituto Europeo di Oncologia S.R.L. (IEO) and the Internațional organization for Migration (IOM), November, 2023 // Memorandum de înțelegere între IMSP Institutul Oncologic al Republicii Moldova și Institutul European de Oncologie S.R.L. (IEO) și Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), noiembrie, 2023.
  - e. Acord de colaborare între Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic, Republica Moldova și Institutul Regional de Oncologie Iași, România, noiembrie 2023.
- 2) ***Asigurarea unei comunicări eficiente și transfer tehnologic/de expertiză cu organizațiile naționale/internaționale referitoare la consultanțe și suport metodologic, schimb de opinii și experiențe, donații, beneficii:***
- a) Parteneriat cu Organizația Internațională pentru Migrațiune, Organizația Mondială a Sănătății, Ambasada SUA în Moldova, UNFPA Moldova cu suportul Guvernului Regatului Unit, Fondul Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei, Agenției Internațională pentru Energie Atomică și Ministerul Sănătății privind recepționarea medicamentelor specializate, echipamente/dispozitive și consumabile medicale destinate diagnosticului și tratamentului oncologic (Ex: *monitoare de transmisie neuromusculară, aparate de ultrasonografie, pompe pentru administrarea substanțelor chimioterapice, aparate de încălzire pentru pacienți, camere implantabile pentru chimioterapie cu accesorii, aparat ecografic, colposcop, unitate de electrochirurgie, sterilizator, fotoliu ginecologic, instrumente și mobilier medical, accelerator linear și alte consumabile medicale*).
  - b) Cooperare cu Asociația „Dăruiește Aripă”, România și Asociației „Viața fără leucemie” din Republica Moldova referitor la realizarea Studiului de fezabilitate pentru modernizarea secției oncohematologie pediatrică a Institutului Oncologic.

- c) În suportul serviciilor oncologice, de comun cu Biroul Regional al Organizației Mondiale în Sănătate:
- Organizate ateliere de lucru și personal instruit în segmentul depistării precoce a cancerul mamar; screening-ul și depistarea precoce a cancerului colorectal; screening-ul cancerului de col uterin și serviciile paliative.
  - Organizată misiune cu caracter științifico-tehnic cu elaborarea unui studiu de fezabilitate al serviciilor de laborator din cadrul instituției cu “Politecnico di Milano DABC, Design & Health Lab”, instituție de cercetare și studii în domeniul medical, în special în proiectarea și realizarea diverselor laboratoare în Europa.
- d) Sub egida Ministerului Sănătății, în cooperare cu Biroul de Cooperare al Elveției în Republica Moldova, Societatea Științifico-Practică a Oncologilor și Societatea Hematologilor și a Transfuziologilor a fost organizat atelier de lucru privind „Consolidarea capacităților pentru pregătire și răspuns medical la incidente radiologice” și instruit personalul medical.
- e) Cooperare cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică prin oferirea suportului/asistenței tehnice referitoare la punerea în aplicare:
- a proiectului MOL 6011 Improving Radiotherapy Services in the Oncology Institute, 2020-2023;
  - elaborarea proiectului MOL 6012 Increasing Accessibility to High Quality Cancer Management Services, 2024-2027;
  - procurarea unui accelerator liniar nou, pentru a asigura un acces extins al pacienților la proceduri avansate de radioterapie și instalare a altor dispozitive medicale, printre care: aparat pentru tratamentul radioterapeutic a cancerului de piele, echipament de brahiterapie intracavitară 3D etc.
- f) Acțiuni de parteneriat cu Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Guvernul Statelor Unite ale Americii referitor la executarea lucrărilor de construcție a complexului radioterapeutic, destinat pentru două acceleratoare liniare și un sistem de brahiterapie.
- g) Parteneriat cu Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Națională pentru Sănătate Publică și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" și Organizația Internațională pentru Migrațiune, referitor la:
- Lansarea și desfășurarea "Campania de depistare timpurie a cancerului mamar;
  - Lansarea și pilotarea screeningului cancerului colorectal prin testarea iFOB și campania de promovare a metodelor de prevenție a acestei forme de cancer.
- h) Continuarea colaborării și asigurarea unei comunicări eficiente pe platforma Alianței Globale de comunicare pentru cancerul pediatric, creată de către

Organizația Mondială a Sănătății și spitalul St. Jude Children's Research Hospital, parteneriat creat între Ministerul Sănătății, Programul Național de Control al Cancerului și Asociația de părinți "Viața fără leucemie".

- i) Stabilirea unui parteneriat în calitate de membru al OECI Organisation of European Cancer Institutes/Organizația Institutelor Oncologice din Europa (<https://www.oeci.eu/>) și accesare de fonduri prin Programele:

- **Horizon Europe**

1. CSA action on Comprehensive Cancer Infrastructure in Europe (CCI4EU) - funded by European Union - Grant Agreement n. 101103746, May, 2023;
2. EUonQoL-Kit Quality of Life in Oncology - funded by the European Union - HORIZON -MISS-2021-CANCER-02 - Grant Agreement n. 101096362, May, 2023.

- **EU4Health Programme**

EUCanScreen - funded by European Commission, 2023.

Proiecte de asistență tehnică

- Improving Radiotherapy Services in the Oncology Institute *Sporirea calității serviciilor de radioterapie în cadrul Institutului Oncologic*, Proiect de cooperare tehnică MOL/6/011, Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA), perioada desfășurării 2020-2023, dna Ludmila Eftodiev, șef Departament Oncologie Radiologică.

- Max Access Solutions (*Program de donație în domeniul terapie anti-cancer axat pe asigurarea gratuită cu medicamentul imatinib mesylate (Glivec) a pacienților cu procese neoplazice maligne și a medicamentului nilotinib (Tasigna) pentru pacienții cu leucemie mieloidă cronică*), Memorandum de înțelegere / Program de donație MAS MoU – 5/5/2017 The Max Fondation, 16.06.2017 – pe termen lung, coordonator Vasile Musteață, conf.univ., MPH, medic hematolog.

Societatea Oncologilor din Moldova

La 27.01.2023 a avut loc adunarea Generală a Societății cu aprobarea unui nou statut și re alegerea organelor de conducere și președintelui, dl Victor Eftodii, pe un termen de 5 ani, aprobate ulterior la Agenția Serviciilor Publice.

Pe parcursul anului de raportare au organizate 12 evenimente științifico-practice, inclusiv 7 din ele au fost aprobate prin ordine ale Ministerului Sănătății al RM cu acordarea medicilor, în total a 31 credite de Educație Medicală Continuă.

În cadrul conferințelor s-au discutat probleme tangențiale ce țin de oncologie și alte specialități, unde au fost trasate unele direcții de conlucrare. Cu scopul actualizării situației oncologice în republică, în cadrul conferinței cu oncologii raionali au fost elaborate și repartizate chestionare speciale, care includ puncte cu referință la completarea statelor cu personal medical antrenat în serviciul oncologic în teritoriu, enumerarea activităților, etc.

PROGRAMUL NAȚIONAL DE CONTROL AL CANCERULUI

Pe parcursul anului 2023 de către grupul de lucru privind implementarea PNCC pentru 2016-2025 a fost finalizat proiectul Planului de acțiuni pentru anii 2024-2025 și elaborat proiectul HG Cu privire la aprobarea Conceptului tehnic și regulamentului privind organizarea și funcționarea S.I.A. ”Registru național Cancer”, care ulterior au fost prezentate Cancelariei de Stat spre avizare și includerea în ordinea de zi a ședinței Guvernului pentru a fi aprobate.

Concomitent, din sursele CNAM prin ordinul MS nr.1030 din 27.10.2023 *Cu privire la pilotarea componentei iFOB test în screening-ul cancerului colorectal*, în scopul depistării active a patologiilor oncologice colorectale la populația asimptomatică în perioada noiembrie 2022 – mai 2023, a fost organizată și desfășurată pilotarea componentei iFOB test ca parte a Screening-ului cancerului colorectal, cu testarea populației asimptomatice cu vârsta de 50-55 ani din mun. Chișinău (s. Botanica), mun. Bălți, raioanele Călărași și Cahul.

În scopul sporirii vigilenței oncologice, intensificării măsurilor de depistare precoce a cancerului glandei mamare la populația feminină din țară în stadii incipiente, prin ordinul MS nr. 818 din 29.09.2023 Cu privire la depistarea precoce a cancerului glandei mamare a fost organizată și desfășurată în perioada 1 octombrie – 1 decembrie 2023 în municipiile Bălți, Chișinău, raioanele Ungheni și Căușeni, Campania de depistare precoce a cancerului glandei mamare. În această Campanie cu suportul IOM au fost incluse și examinate refugiatele și imigranții din RM.

ACTIVITATEA CURATIV-DIAGNOSTICĂ

Indicatorii morbidității în oncologie la nivel național

Activitatea medicală specializată în oncologie la nivel național include toate cazurile tratate a pacienților asigurați și neasigurați, contra plată și sunt reflectate în f.30-san, f.30-san anexa 1, f.35 și prezentate la Ministerul Sănătății.

Incidența, prevalența și mortalitatea bolnavilor cu maladii oncologice în Republica Moldova

Tabel nr.14

Anii	Incidența		Prevalența		Mortalitatea	
	c.a	%000	c.a	%000	c.a	%000
2019	10112	284,9	60291	1698,7	6132	173,0
2020	8319	315,7	62161	2358,9	5941	167,6
2021	8596	328,7	63979	2446,4	5742	219,6
2022	9719	371,6	66863	2556,7	5731	225,7
2023	10120	398,6	68569	2700,7		

Incidența înregistrată pentru anul 2023 este de 10120 cazuri de tumori maligne. Indicatorul treptat revine la perioada pre-pandemică. Prevalența asemenea este în creștere din contul ratei de supraviețuire.

Incidența celor mai frecvente tumori maligne în Republica Moldova

Tabel nr.15

Locul	2023			2022		
	Total cazuri – 10061 (P) (396,3)			Total cazuri – 9719 (371,6)		
	localizări	c.a.	%000	localizări	c.a.	%000
I	Cr. colorectal	1348	53,1	Cr.gl. mamar	1307	50
II	Cr.gl. mamar	1251	49,3	Cr. colorectal	1294	49,5

III	Cr. pielii (non-melanom)	1059	41,7	Cr. pielii (non-melanom)	979	37,4
IV	Cr. plămânilor	888	35,0	Cr. plămânilor	852	32,6
V	Cr. prostatei	765	63,6	Cr. prostatei	709	57,1

În clasamentul primelor 3 locuri la incidența cu tumori maligne în RM se mențin în ultimii 3 ani Cancerul colorectal, mamar și al pielii. Rămânem în speranța, că prin continuarea Programelor de screening se va realiza diagnosticarea în stadii precoce a bolilor, deoarece se atestă nu numai un număr sporit a acestor maladii, dar și o depistare în stadii tardive. Locul IV și V asemenea se mențin stabil în aceeași perioadă cu Cancerul plămânilor și al prostatei.

ASISTENȚA MEDICALĂ SPECIALIZATĂ DE AMBULATOR

Indicii de bază a serviciului asistență medicală specializată de ambulator în condițiile Centrului Consultativ Diagnostic

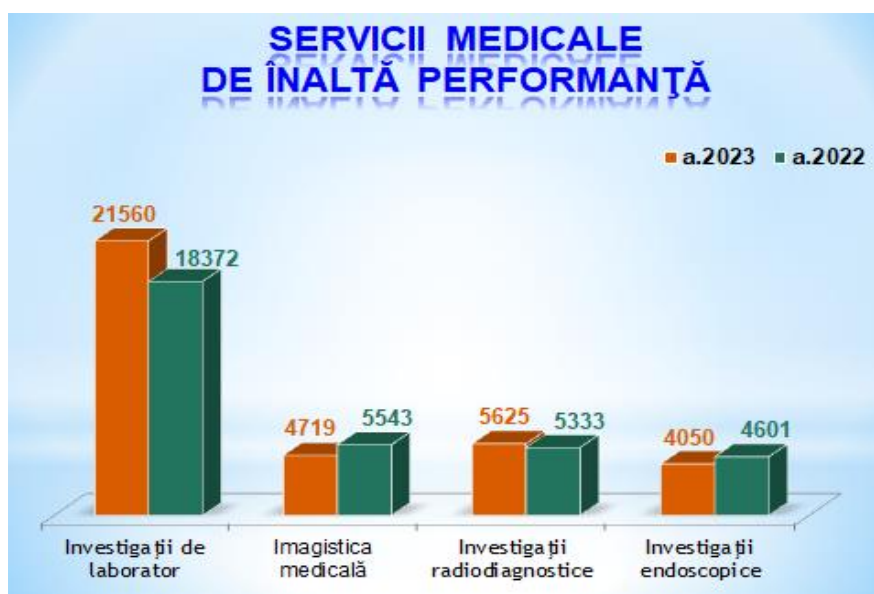
Tabel nr.16

Anul	Total	Inclusiv copii	Vizite primare	Vizite secundare	Vizite la distanță	Maligne (C)	Benigne (D)	1b
2023	253027	3249	66240	173405	12587	123806	40641	18424
2022	231668	2930	57688	157780	16200	175805	35853	20010

În creștere evidentă sunt vizitele pacienților, personalul medical este suprasolicitat din contul adresărilor neargumentate, fapt confirmat prin vizite programate și neprogramate.

Grație aportului activității Consiliilor multidisciplinare în oncologie a sporit calitatea conduitei de tratament.

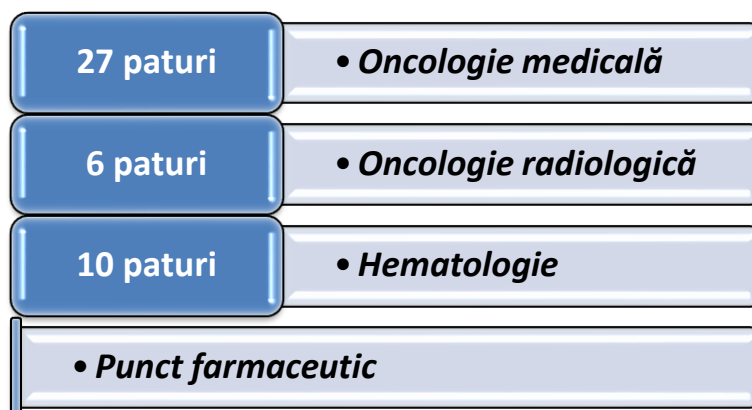
Diagrama nr.2

Pe parcursul perioadei raportate se constată o sporire a indicatorilor raportați pentru investigații de laborator și investigațiile radiodiagnostice și o diminuare pentru imagistica medicală și investigațiile și endoscopice.

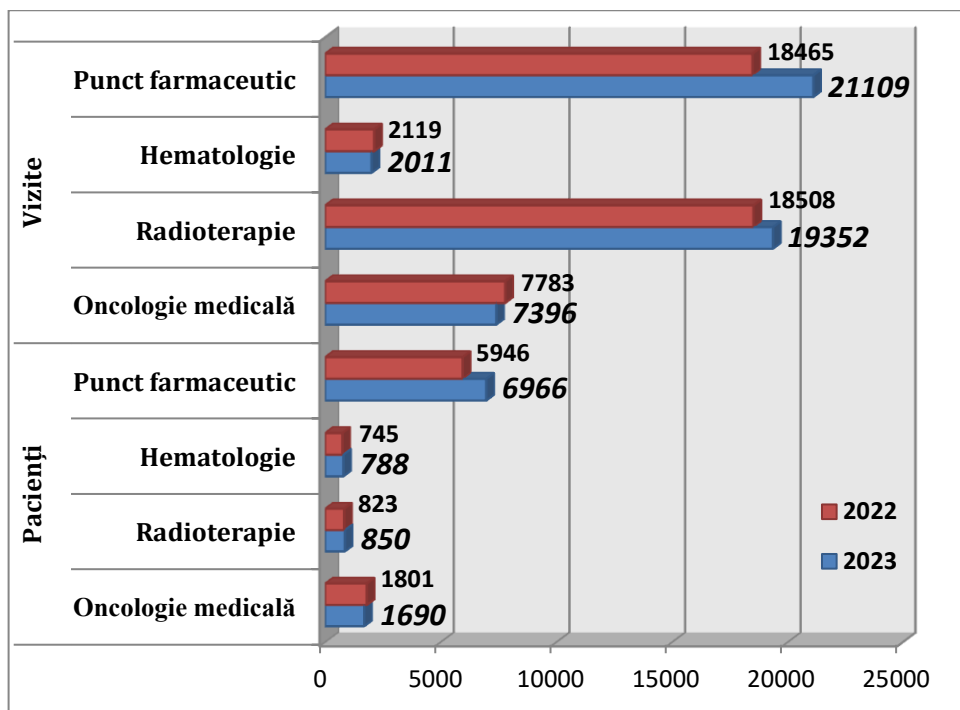
Indicatorii de activitate a Staționarului de zi

Diagrama nr.3

Dinamica pacienților tratați în cadrul staționarului de zi

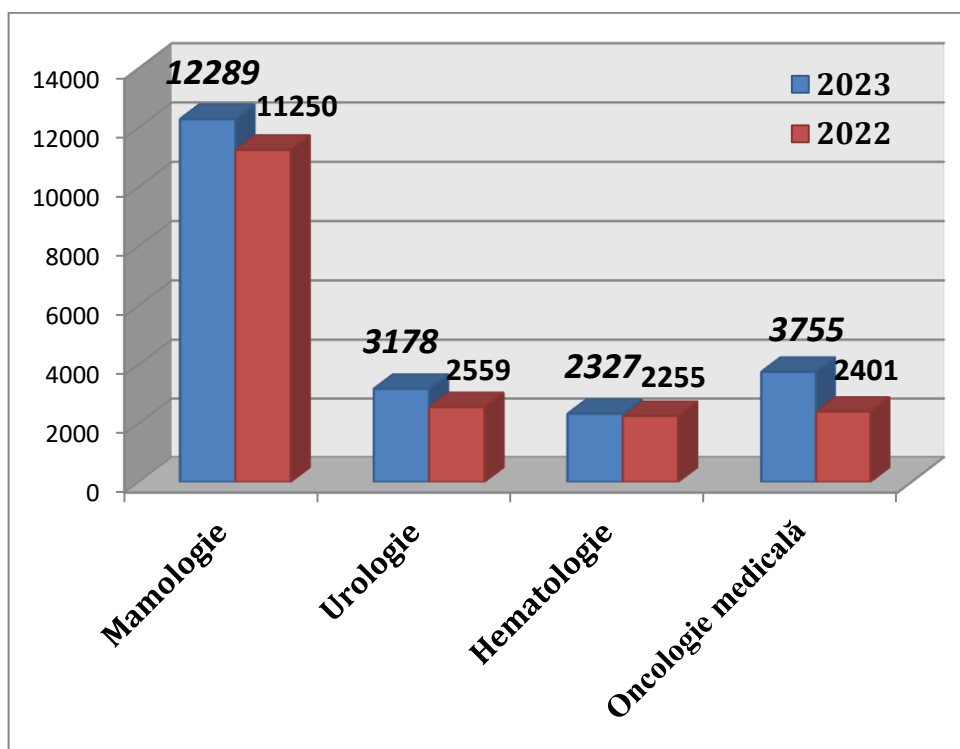
Diagrama nr.4

Grație extinderii indicațiilor pentru tratament citostatic și pe fondalul creșterii incidenței de cancer, se atestă o majorare continuă a indicatorilor raportați despre pacienții tratați în condițiile staționarului de zi. Accesibilitatea la medicamente mărește rata supraviețuirii și extinderea indicațiilor către tratamentul citostatic. Statul suportă cheltuieli mari pentru a majora speranța de viață, ca exemplu în 2023 pentru 8 pacienți la 74 de cure cu Imbruvica au fost achitate de CNAM 7926606,00 lei.

Vizite deservite de punct farmaceutic din CCD

Diagrama nr.5

Fluxul sporit de pacienți care administrează tratamentul specific în condiții de ambulator, respectiv a contribuit la indicatorii în creștere la toate profilurile în 2023.

Departamentul Diagnostic

Laboratoarele analize medicale, citologic, imunologie și genetică moleculară a realizat un volum sporit de investigații:

Tabel nr.17

Anul	Total	clinice generale	hematologice	citologice	biochimice	microbiologice
2023	644011	24272	168781	31372	400604	18982
2022	577580	25050	166691	27755	341936	16148

Analiza argumentării indicării examinărilor de laborator a evidențiat unele rezerve la acest compartiment, fapt din care motiv se produc uneori cheltuieli nejustificate pentru pacienți spitalizați.

Activitatea Laboratorului imunologie și genetică moleculară

Tabel nr.18

Denumirea	2023 (investigații)	2022 (investigații)	Diferența > <	2023 Suma (lei)	2022 Suma (lei)	Diferența > <
SIP /CCD	3 384	3 121	>263	1 639 408	990 457	>648 951
Anexa 4	16 575	15 086	>1 489	1 281 772	1 165 796	>115 976
Staționar	11 611	11 353	>258	1 298 472	784 891	>513 581
Serviciile cu plata și contractele	2 709	2 339	>370	206 250	172 275	>33 975
Total	34 279	31 899	>2 380	4 410 397	3 113 419	>1 296 978

Volumul în creștere a investigațiilor realizate în 2023 este din contul majorării spectrului serviciilor contractate cu CNAM, alte IMSP, serviciilor prestate contra plată și structurii pacienților suspecți cu formațiuni maligne.

Servicii prestate de laborator

Tabel nr.19

<i>Investigații</i>	2023	2022	2023	2022
	<i>Nr. de investigații</i>		<i>Suma (lei)</i>	
Total realizate	34 279	31 899	4 410 397	3 113 419
Imunologice (Hormoni și Markerii tumorali)	32 972	30 398	2 221 965	2 034 717
Molecular-genetice	841	528	1 303 152	814 046
Citometrie în flux	351	-	854 000	-
Imunofenotipare	115	973	31 280	264 656

Volumul investigațiilor și fragmentelor tisulare, realizate de Serviciul Anatomie patologică

Tabel nr.20

Perioada de raportare	Număr investigații	Număr fragmente tisulare	Rezultatul examenului histologic conform codului morfologic	
			Malign	Benign, alte
2023	17847 (+422)	166403 (- 4905)	10065 (56%)	7782 (44%)
2022	17425	171308	8932 (51%)	8493 (49%)

În perioada septembrie-decembrie 2023 a fost sistat serviciul chirurgie de ambulator, din care motiv și se înregistrează o diminuare a materialului postoperator.

Structura cazurilor/fragmentelor tisulare investigate

Tabel nr.21

Structura materialului prelucrat (cazuri)	Investigații (abs.)		Fragmente tisulare (abs.)	
	2023	2022	2023	2022
Materialul postoperator	8742	8750	116384 ↓	118060
Biopsii (AMS+AMSA)	5580	5575	25918 ↓	30142
Trepanobiopsii mamare	1068 ↑	667	4770 ↑	3498
Investigații urgente (cito)	343 ↓	396	356 ↓	400
Materialul postnecropsic	-	-	1264 ↓	1728
Reexaminări	1164 ↓	1270	14565 ↓	14738
Din alte instituții (contra plata)	95	128	562 ↓	599
Contracte	531	324	2584 ↑	1829

Din iulie 2023 a fost aprobată PO Biopsia cu ac gros tru-cut a glandei mamare prin ordinul nr.78 din 03.07.23 care prevede obligativitatea efectuării Trepanbiopsiei glandei mamare, care a și sporit nr cazurilor investigate – 1068, vis-a-vis de 667 în 2022.

Volumul investigațiilor imunohistochimice efectuate în Serviciul Anatomie patologică

Tabel nr.22

Anul de raportare	IHC glanda mamară	IHC Diagnostic	CISH
2023	1590	2985	70
2022	538	1663	16

Cancerul mamar în anul de raportare menține poziția pe primele locuri în structura incidenței cancerului, de aici și numărul practic triplat a indicatorului raportat. Totodată spectrul panelului imunohistochimic disponibil a permis efectuarea acestor investigații.

Reușita anului 2023 este și implementarea metodei noi de diagnostic - Hibridizare in situ pentru identificare mutației genei c-erb-b2 (Her2 neu) -DUAL

ISH (VENTANA). Totodată se merită de menționat dotarea serviciului anatomie patologică cu 2 Autostainere pentru imunohistochimie BenchMark Ultra și de tip deschis și unui Microscop multicapitat care au contribuit la eficiența procesului diagnostic.

Activitatea Laboratorului Radiologic

Tabel nr.23

Denumirea indicatorului	Total Laborator	
	2023	2022
Numărul total de pacienți investigații	12827	13503
Numărul total de investigații	20969	19733
Investigații organelor cutiei toracice	10276	10297
Investigații organelor aparatului digestiv	4528	3927
Investigații sistemului osteo articular	4200	3410
Investigații diverse	1965	2099
Investigații speciale (metode)	8836	8267
Radioscopii	4488	4009
Radiografii	41081	39505
Mamografia SIP	1776	1907
Tomosinteză pulmonară SIP	1573	1463
Tomosinteză osoasă SIP	443	269
Tomosinteză pulmonare, osoasă	2045	1749
Consultații	17503	15549
Inclusiv consultații contra plată	176	304
Numărul Investigații contra plată	181	224
Investigații contra plată lei	71612	78784

**Structura investigațiilor pacienților suspectate
în cadrul Campaniei naționale Depistarea precoce Ca glandei mamare
realizate în Centre regionale și trimise
la Centru de Referință în IMSP IO pe parcursul anului 2023**

Tabel nr.24

Numărul pacientelor suspectate cu Cancer	111
<i>Investigații realizate</i>	
Tomosinteză glandei mamare	4
Examen ecografic al glandei mamare cu 2 D în scară gri + Doppler + Elastografie	110
Examen ecografic al țesuturilor moi și ganglionilor limfatici ai unei zone anatomice cu 2 D în scară gri + Doppler + Elastografie	110
Biopsia organelor paranchimatoase, glandei mamare, tiroidei, glandei suprarenale, a ficatului etc.	23
Puncția glandei mamare	11
Numărul pacientelor confirmate cu Cancer	35

Din 111 femei suspectate cu proces de formațiune malignă în Centre regionale și îndreptate la Institutul Oncologic, au fost diagnosticate cu cancer mamar – 16 paciente.

Activitatea Laboratorului Ecografic

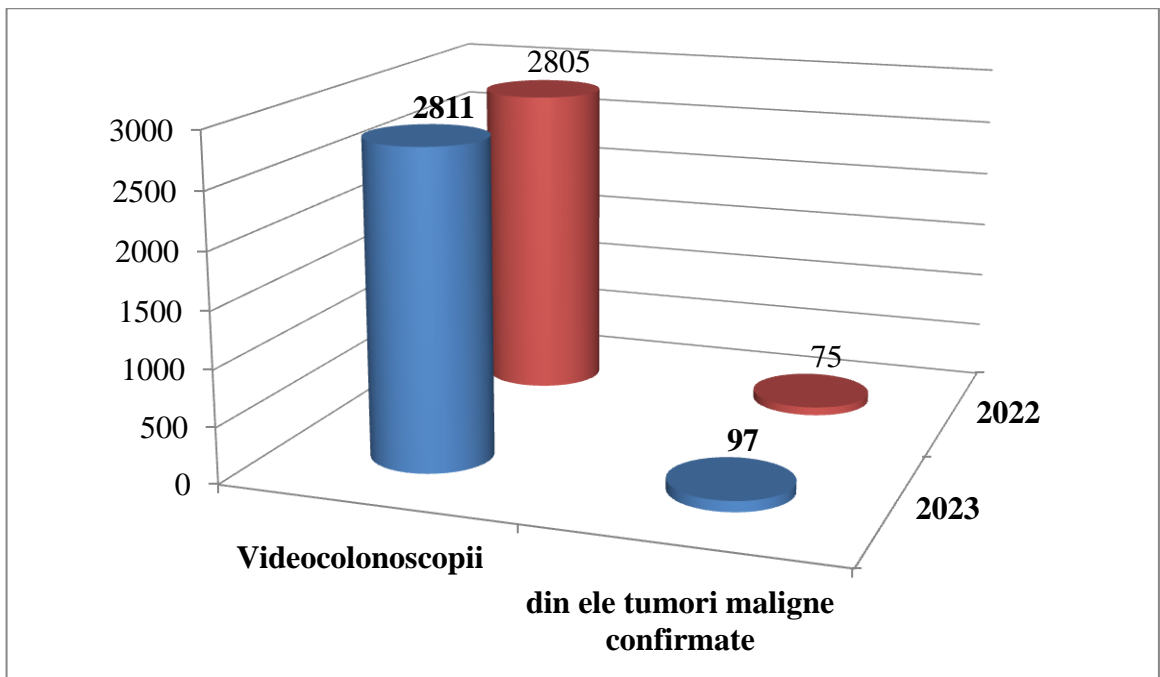
Tabel nr.25

	2023	2022
Numărul pacienți investigați	9654	10691
Numărul investigațiilor	22 756	26 709
SIP	2 380	2 710
Puncții	1 424	933

Volumul investigațiilor realizate în cadrul Centrului Colonoscopic

Diagrama nr.6

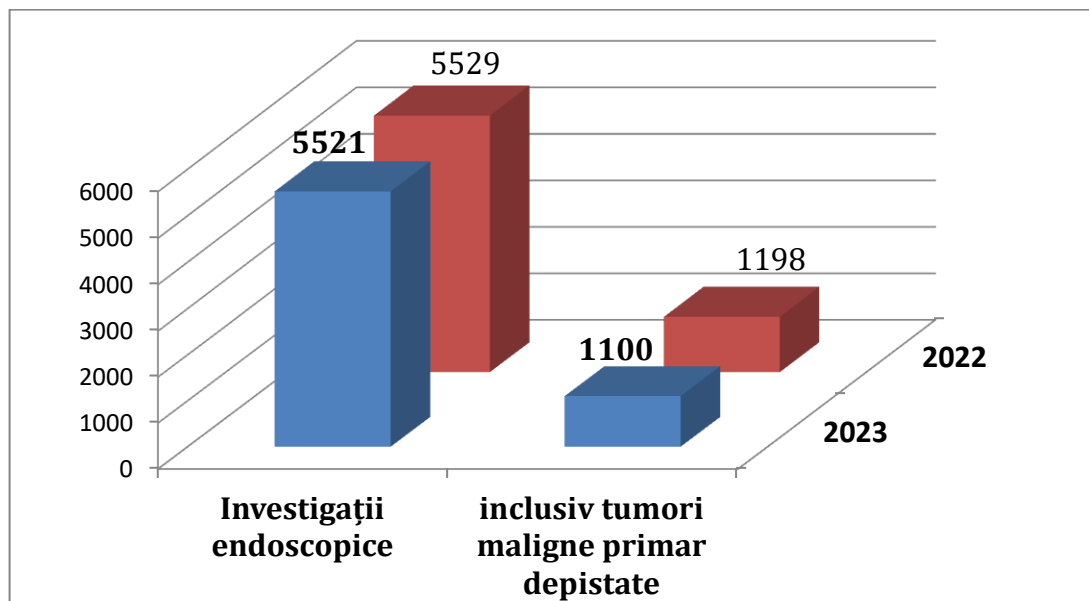

Deși numărul colonoscoپیilor se menține același - peste 2800 investigații, a sporit numărul cazurilor confirmate cu tumori maligne a persoanelor investigate în screening.

Volumul investigațiilor realizate în cadrul secției Endoscopie

Diagrama nr.7

Investigațiile endoscopice s-au micșorat din contul bronhoscoپیilor care se efectuează în condiții de staționar. În premieră în 2023 medicii specialiști în chirurgia endoscopică au inițiat proceduri de papilosfincterotomii retrograde ERCP cu anestezie.

Volumul procedurilor diagnostice, realizate de către Laboratorul Medicină Nucleară

Tabel nr.26

Denumirea investigației	2023	2022
Sc. Sistemului osteoarticular în regim ”Whole Body” (corp integru) la aparatul Gamma-Camera SPECT	1288	1073
Sc. renală în studiu dinamic la aparatul Gamma-Camera SPECT	27	14
Scintigrafia glandei tiroide cu test captare aparatul Gamma-Camera SPECT	-	1
GENERATOARE solicitate (22 pe an) - PRIMITE	22	18
Medie pacienți per generator (preț maxim oase 887 lei)	63	60
Total investigații	1380	1088

Indicii activității secției reabilitare medicală și medicină fizică

Tabel nr.27

Manipulații	Pacienți		Proceduri		Unitati	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Electroterapie	789	742	12975	10712	45251	36509
Masaj	324	203	2549	1330	8987	4578
Kinetoterapie	757	748	3985	4475	-	-
Total	1870	1693	19509	16517	54238	41087

Din iunie 2023 CNAM contractează Procedura de Limfodrenaj ca SIP (cod 1431.1_10). Pentru implementarea metodei noi de tratament al Limfedemului secundar la pacienții oncologici (limfodrenajul manual și bandajarea multistrat) a fost elaborată și aprobată Procedura Operatională Managementul Limfedemului 11/13-194/23. Una din oportunități realizate de Fondator a fost emiterea ordinului Ministerului Sănătății nr. 696 din 18 august 2023 „Cu privire la asigurarea cu exoproteze mamare și accesorii” care prevede eliberarea exoprotezei mamare o dată la 3 ani și eliberarea accesoriilor/sutienului o dată în an.

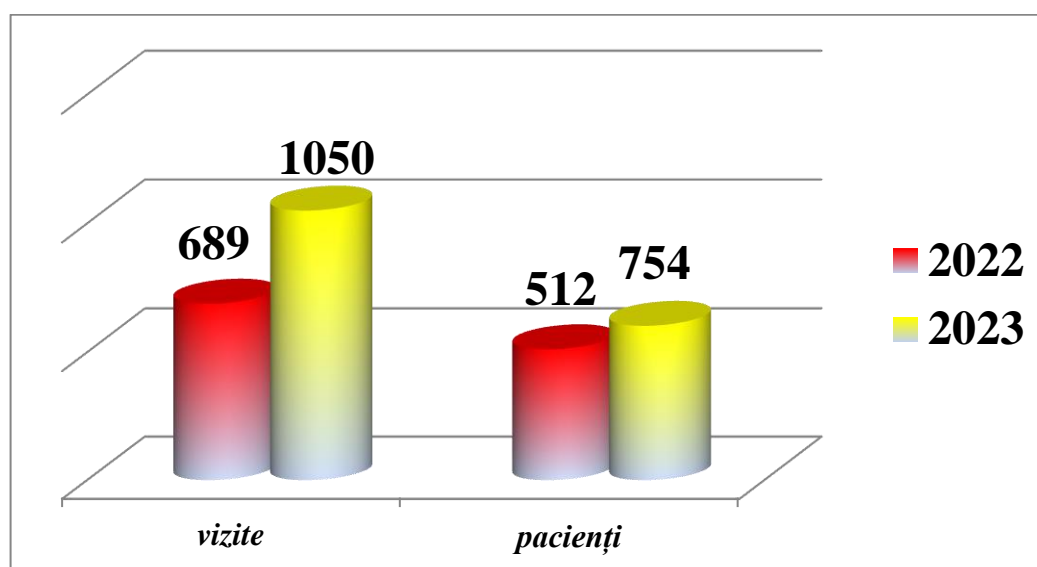
Limfodrenaj manual si bandajare multistrat implementat din septembrie 2023

Tabel nr.28

Lunile 2023	Nr pacienților	Limfodrenaj manual	Bandajare multistrat
Septembrie	4	28	25
Octombrie	8	15	37
Noiembrie	9	42	65
Decembrie	8	48	71
Total	29	133	198

Volumul serviciilor de asistența psihologului

Diagrama nr.8

În perioada raportată serviciul **asistența psihologului** înregistrează o solicitare vădită de consultații și consiliere psihologică atât de către pacienți cât și de către aparținătorii acestora.

Activitatea curativă stomatologică

Tabel nr.29

Indicatori	2023	2022
Vizite (total)	1333	1803
<i>din ele primari</i>	1157	1631
Dinți plombați (total)	93	120
Dinți extrași (total)	55	78
Examinați/ profilactic	1115	1576
Asistență de urgență	130	145

Servicii de protezare cap și gât, anoftalmice

Tabel nr.30

Indicii	2023	2022
Proteze oculare	123	120
Proteze nazale, auriculare	1	0
Proteze maxilare intermediare	1	1
Proteze maxilare definitive	5	9
Proteze mandibulare definitive	1	3
Cape dentare	0	3
Corecții	0	8
Total	131	136

Pacienții care necesită servicii de protezare cap și gât, anoftalmice au fost susținuți de CNAM și au beneficiat de asistență din contul asigurărilor obligatorii.

ASISTENȚA MEDICALĂ SPITALICEASCĂ

Dinamica indicilor de activitate ai UPU

Tabel nr.31

<i>Indicatori</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Adresări	31779	29315
Refuzuri	16	21
Internări, inclusiv	31763	29294
Prin echipa AMU	5	10

Astfel numărul de adresări în UPU a crescut cu 2464 mai mult, comparativ cu anul 2022. Totodată a sporit și rata pacienților internați cu 2469 mai mult decât în 2022.

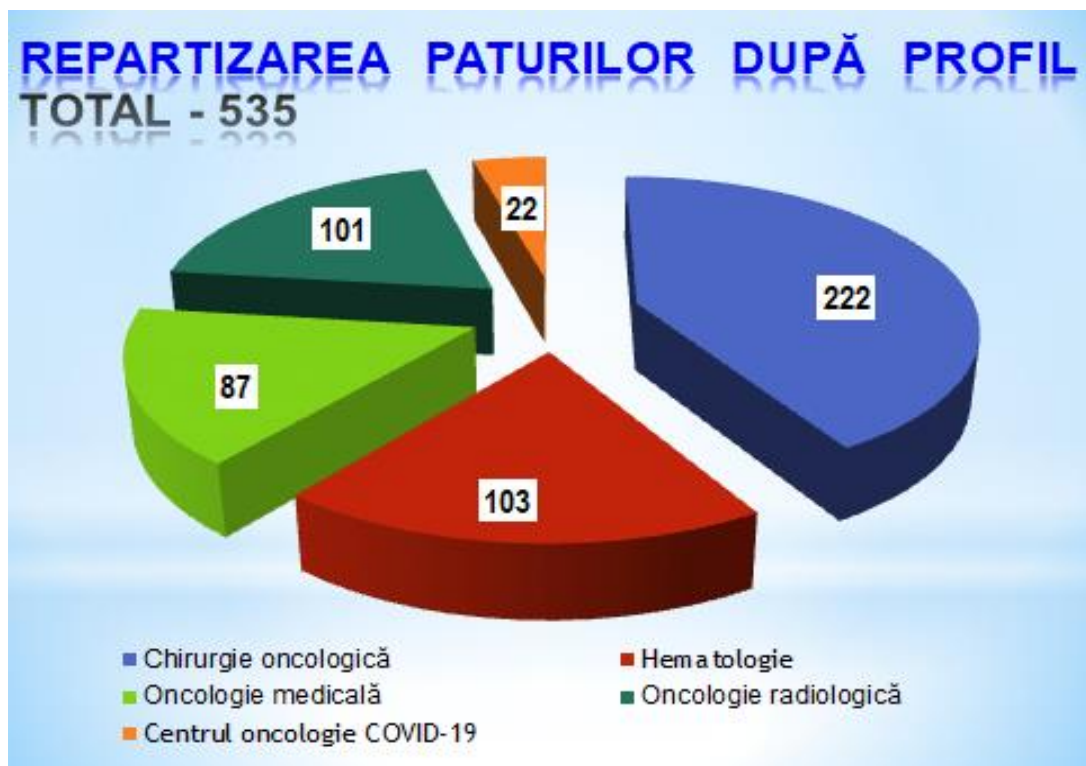
Contract de acordare a asistenței medicale în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală (cazuri tratate)

Tabel nr.32

	2023	2022
Program general	29452	27291
Chirurgia de 1 zi	2373	1884
Îngrijiri paliative	13	15
Contra plată	437	368
Contract interinstituțional	35	43
Contract Transnistria	169	162

Rata pacienților internați la Program general a sporit cu 2161, la chirurgia de 1 zi cu 489 și celor contra plată 69 pacienți mai mulți.

Diagrama nr.9

Indicatorii de activitate asistență medicală spitalicească, funcția patului

Tabel nr.33

Profil	Durata medie de utilizare a patului		Rotația patului		Durata medie de spitalizare	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Total	319,8	317,0	59,5	55,8	5,4	5,8
Chirurgie oncologică	300,6	316,7	49,6	46,2	6,4	6,6
Hematologie	324,9	321,7	43,0	44,8	7,5	7,3
Oncologie medicală	423,1	378,8	174,8	162,4	2,4	1,9
Oncologie radiologică	296,6	337,5	12,0	12,8	24,5	26,4
Centrul oncologic COVID-19	0	106,5	0	4,2	0	25,5

Analiza activității serviciului spitalicesc pe parcursul anului 2023 denotă o îmbunătățire a indicatorilor principali.

- **Durata medie de utilizare a patului** atestă o creștere, constituind 319,0 zile, comparativ cu 317,0 în 2022. Vădit a sporit de la 378,8 zile la 423,1 zile pentru profilul Oncologie medicală.

- **Rotația patului** a înregistrat o tendință de creștere 59,8, comparativ cu 55,8 în 2022.
- **Durata medie de spitalizare** a diminuat până la 5,4 zile, comparativ cu 5,8 zile în 2022.

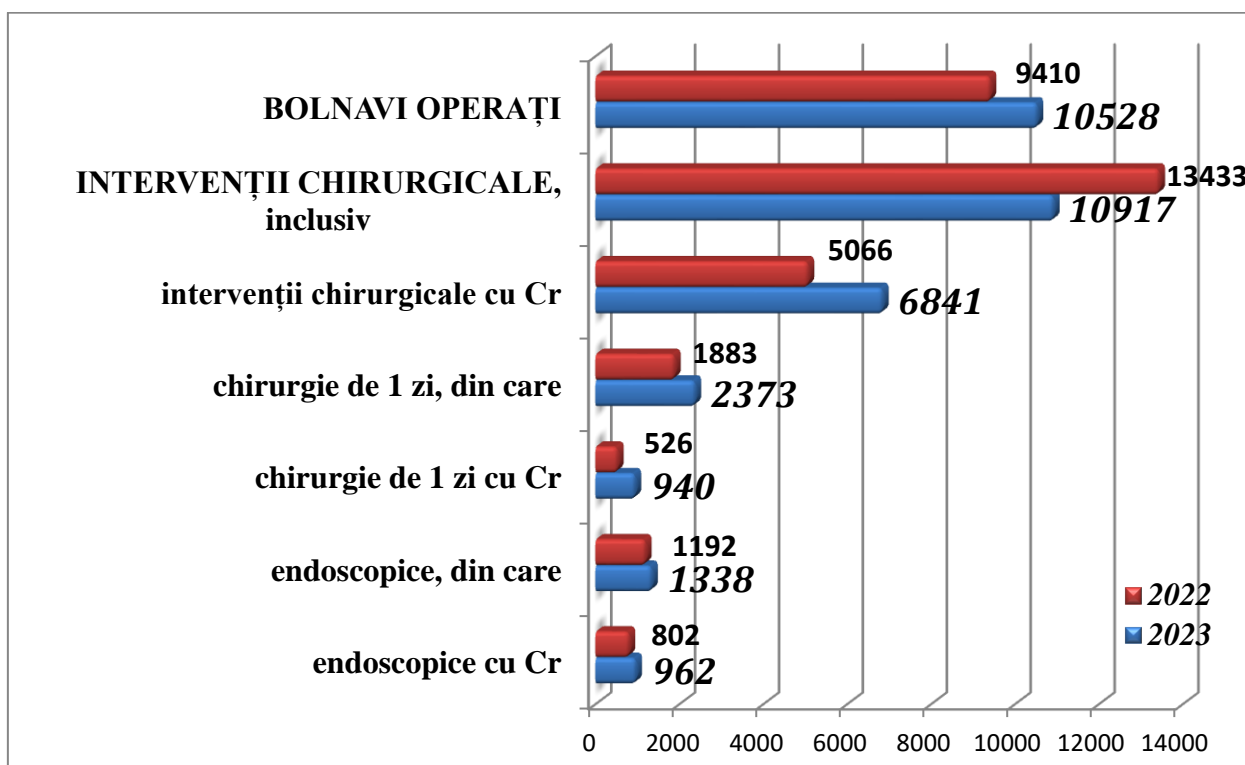
Indicatorii privind activitatea staționarului IMSP IO a. 2023-2022

Tabel nr.34

<i>Indicatori de bază</i>	2023 abs.	2022 abs.
Bolnavi internați	31854	29294
Bolnavi externați	31735	29136
Decedați	132	154
Bolnavi asigurați tratați	31261	28708
Utilizarea patului	320,0	317,0
Durata medie de spitalizare	5,4	5,8
Bolnavi operați	10528	9410
Intervenții chirurgicale	10917	13433
Decedați după operație	58	67
Activitatea chirurgicală	95,62%	93,50%
Letalitatea postoperatorie	0,6	0,7
Letalitatea spitalicească	0,4	0,5

Indicatorii înregistrați atestă o îmbunătățire. Implementarea chestionarului instituțional *Aprecierea riscului de tromboembolism venos* ca măsură de profilaxie a complicațiilor tromboembolice a diminuat numărul deceselor după operație – 58, comparativ cu 67 în 2022. Optimizarea lucrului mesei de operație a rezultat cu sporirea numărului de bolnavi operați și utilizării patului, astfel micșorarea timpului de așteptare a pacientului oncologic.

Activitatea chirurgicală în cadrul IMSP IO

Activitatea chirurgicală pe subdiviziuni

Tabel nr.35

Secția	Bolnavi operați		Intervenții chirurgicale		Intervenții chirurgie 1 zi		Intervenții endoscopice		Activitatea chirurgicală	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Toraco-abdominală	707	313	717	498	342	46	401	113	97,1%	86.0%
Gastrologia	514	482	542	899	14	0	151	263	94,8%	94.7%
Proctologia	1033	931	1090	2031	139	44	261	150	94,3%	92.7%
Tumori regiunea cap și gât	2203	1840	2241	2084	473	312	16	45	99,1%	98.0%
Mamologia	1265	1340	1305	2117	279	361	0	0	99,2%	98.9%
Ginecologia	1680	1683	1741	2271	714	717	2	43	97,8%	97.2%
S.tumorile pielii, melanom și ALM	1304	1273	1332	1481	306	342	0	22	99,5%	98.1%
Urologia	1661	1364	1788	1856	66	2	507	556	99,1%	97.0%
Oncologie pediatrică	161	184	161	196	40	59	0	0	36,2%	35.6%
Total chirurgie	10528	9410	10917	13433	2373	1883	1338	1192	95,6%	93.5%

Activitatea chirurgicală denotă o sporire a indicatorilor raportați, numărul bolnavilor operați este în creștere. Se atestă și o curbă pozitivă a numărului intervențiilor cu cancer, chirurgiei de o zi și celor endoscopice.

**Sinteza activității pentru serviciile medicale spitalicești
finanțate pe baza de Program special**

Tabel nr.36

Denumire program	Nr. cazuri externate si raportate		Nr. cazuri externate, raportate si validate		Nr. cazuri externate, raportate si invaldate		Din ele cazuri asigurate		ICM realizat pentru cazurile validate	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Infectia cu Coronavirusul de tip nou (COVID-19)	0	92	0	89	0	3	0	0	0	3.1308
Program general	29452	27291	28849	26702	603	589	1	1	1.8476	1.8564
Hospice	13	15	0	0	13	15	13	15	0	0
Chirurgie de zi	2373	1884	2363	1879	10	5	6	2	1.1802	0.9627
Neurochirurgia fracturilor coloanei	11	0	11	0	0	0	0	0	8.1271	0
Protezarea aparatului locomotor	18	8	18	8	0	0	0	0	5.5793	3.6985
TOTAL	31867	29290	31241	28678	626	612	20	18		

Pe parcursul anului de raportare s-a înregistrat o creștere cu peste 2000 cazuri tratate pentru Program general – 29452 comparativ cu 27291 cazuri în 2022, din care doar 1 caz nu a fost validat de CNAM, cu ICM înregistrat nesemnificat micșorat 1,84 comparativ cu 1,85. Cazurile tratate și contractate de îngrijiri paliative au fost realizate și validate în volum. Pentru chirurgia de o zi s-a atestat o sporire cu 489 cazuri tratate – 2373, comparativ cu 1884 în 2022, ICM apreciat – 1,18 comparativ cu 0,96. Un indicator de progres în activitatea spitalicească în 2023 a fost din contul cazurilor de Neurochirurgia fracturilor coloanei vertebrale – 11, comparativ cu 0 în 2022, cu ICM fiind cel mai înalt de 8,12. Au sporit și cazurile de protezarea aparatului locomotor – 18 comparativ cu 8, unde și ICM realizat a fost în creștere – 5,57 comparativ cu 3,69.

Dinamica cazurilor tratate și ICM atribuit pentru cazurile validate

Tabel nr.37

Sectia	Nr.cazuri externate si raportate 2023	Nr.cazuri externate si raportate 2022	ICM realizat pentru cazurile validate 2023	ICM realizat pentru cazurile validate 2022
Gastrologie	541	508	↓ 4,3064	↑ 4,4087
Ginecologie	1717	1730	↑ 1,9321	↓ 1,8982
Hematologie 1	1120	1138	↓ 2,5370	↑ 2,5577
Hematologie 2	1782	1402	↓ 2,7509	↑ 2,8274
Hematologie 4	1049	989	↑ 2,6073	↓ 2,5757
Hematologie pentru copii	490	348	↓ 3,0339	↑ 3,5122
Mamologie	1275	1354	↑ 2,3117	↓ 2,1138
Oncologie medicala 1	4921	4722	↑ 1,2113	↓ 1,2107
Oncologie medicala 2	6343	5681	↑ 1,2400	↓ 1,2195
Oncologie medicala 3	3927	3595	↑ 1,2568	↓ 1,2445
Oncologie pediatria	444	517	↑ 1,5655	↓ 1,5328
Oncologie radiologica 1	334	337	↓ 1,5532	↑ 1,6114
Oncologie radiologica 2	305	300	↑ 1,5748	↓ 1,5735
Oncologie radiologica 3	327	343	↓ 1,4369	↑ 1,4836
Oncologie radiologica 4 (brahiterapie)	256	307	↓ 0,8218	↑ 0,8974
Proctologie	1095	1001	↓ 3,4461	↑ 3,8809
Refugiați Ucraina	6	23	0,0000	0,0000
Secția oncologică COVID-19	0	61	0,0000	2,8751
Toraco-abdominală	728	361	↓ 2,9768	↑ 3,8956
Tumori regiunea cap si git	2221	1876	↓ 1,5471	↑ 1,5971
Tumorile pielii melanom si ALM	1310	1296	↑ 1,8863	↓ 1,6554
Urologie	1676	1401	↓ 2,3731	↑ 2,4824
TOTAL SPITAL	31867	29290	↓ 1,8015	↑ 1,8023

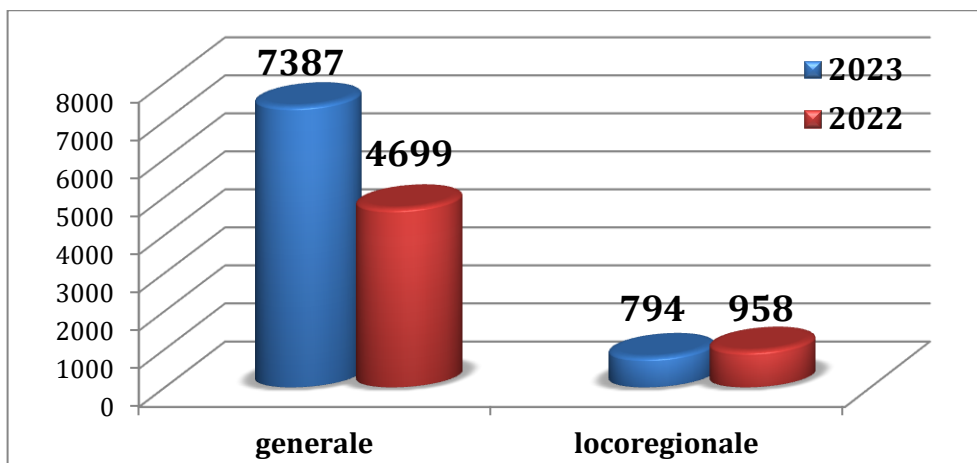
Secțiile Oncologie medicală nr.1,2,3 atestă o sporire vădită a cazurilor tratate - 15191, ceea ce constituie 48% din toate cazurile per instituție, care denotă un surmenaj și grad înalt de epuizare a personalului medical.

Secția toraco-abdominală a dublat numărul pacienților tratați din contul intervențiilor endoscopice (bronhoscopii) realizate.

Indicele de complexitate pentru cazurile validate în 2023 este în creștere la secțiile: Ginecologie, Hematologie nr.4, Mamologie, Departamentul Oncologie medicală, Oncologie pediatrică, Oncologie radiologică nr.2 și Tumorile pielii, melanom și ALM.

Dinamica anesteziilor administrate pacienților operați

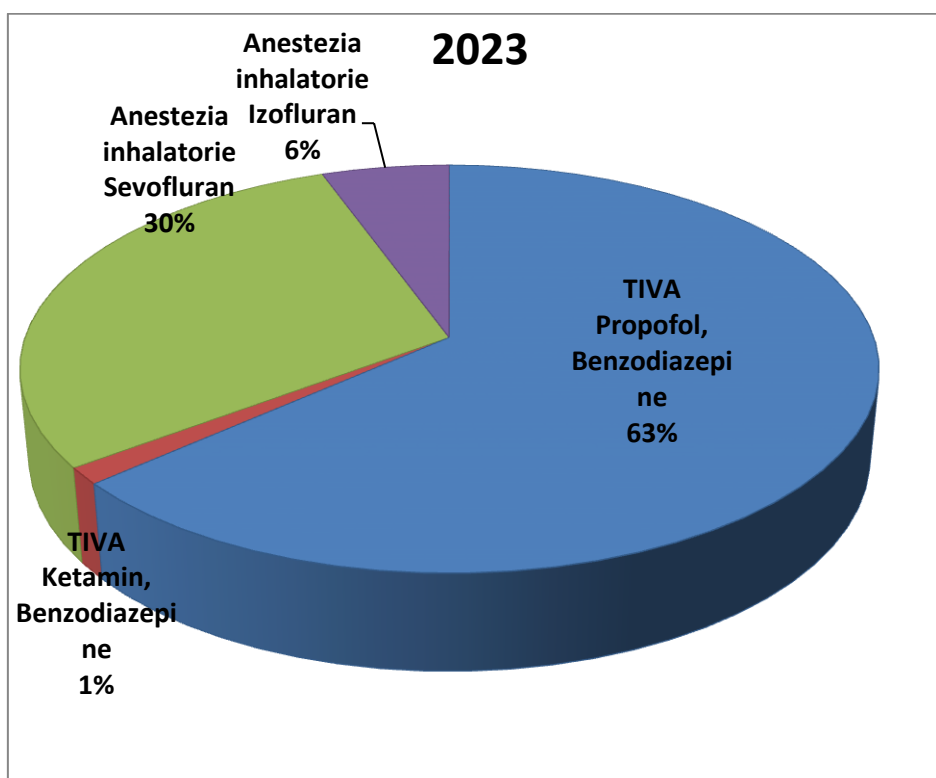
Diagrama nr.11

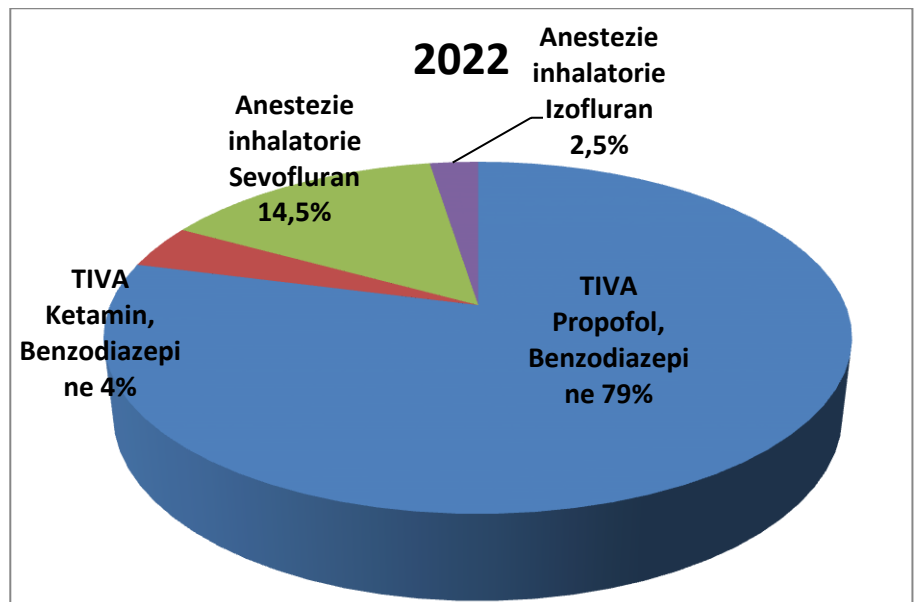

În perioada raportată s-au majorat anesteziile generale – 7387, comparativ cu 4699 în 2022, iar ponderea celor locoregionale a diminuat – 794, comparativ cu 958 în 2022. Această dinamică se explică prin volumul și complexitatea intervențiilor chirurgicale realizate.

Structura anesteziilor administrate

Diagrama nr.12

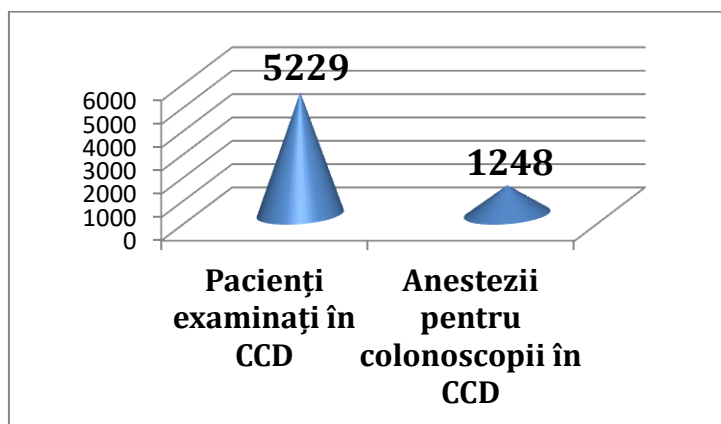
În structura anesteziilor se înregistrează o majorare a ratei medicamentelor utilizate, înafară de Ketamin, care tendențios și argumentat se reduce din administrare, aplicându-se doar pentru urgență majoră.

Pe parcursul anului 2023 în serviciul anesteziologic au fost implementate:

- În premieră la nivel național și în instituția noastră pentru pacienții aflați din secția terapie intensivă a fost implementată Tehnica PCA de autoanalgezie în managementul durerii.
- Chestionarul de apreciere a riscului de tromboembolism venos al pacientului internat;
- Broșura de analgezie a pacientului cu cancer;
- Harta de transfer a pacientului din secția ATI în secția de profil;
- PO Particularitățile oxigenoterapiei;
- PO Traseul pacienților în blocul operator, salon de trezire, terapie intensivă, secție de profil;
- PO Particularitățile terapiei intravenoase;
- PO Anestezia pentru chirurgia de o zi și ambulatorie.

Asistența anestezicologică în cadrul CCD pe parcursul anului 2023

Diagrama nr. 13

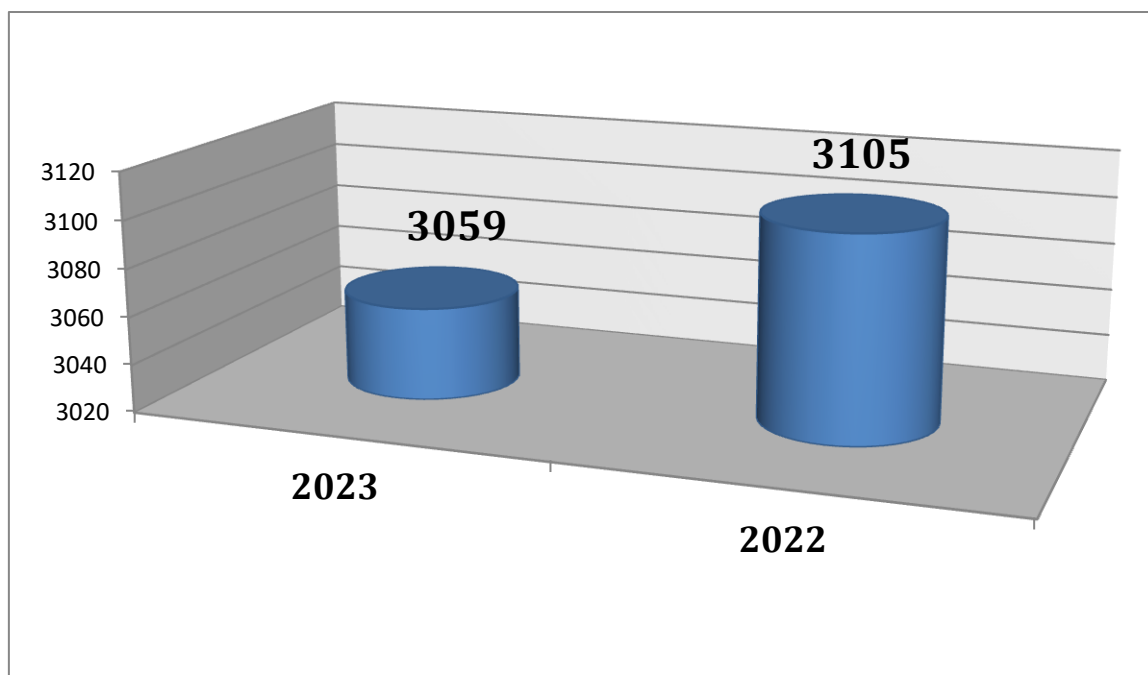

Grație consultațiilor realizate de medicii anesteziologi a celor 5229 pacienți în CCD la etapa prespitalicească a fost posibilă pregătirea mai calitativă pentru intervenții chirurgicale, reducerea zilei/pat în staționar, 1248 de anestezii administrate la efectuarea colonoscoپیilor a sporit confortul pacientului în timpul investigațiilor.

Totodată a fost sporite esențial pe parcursul anului de raportare anesteziiile efectuate în afara sălii de operație pentru procedurile diagnostice și curative dureroase, cum ar fi: Bronhoscopiile, procedurile endoscopice, anestezia în Brahiterapie, puncțiile și trepanbiopsiile diagnostice în pediatrie.

Pacienți tratați în serviciul Terapie intensivă

Diagrama nr.14

Activitatea cabinetului de transfuzie a sîngelui

Tabel nr.38

	2023	2022
Primire produse sanguine de la CNTS (unități)	11695	13300
Eliberarea produse sanguine în secțiile curative (unități)	11651	12775
Determinarea grupelor sanguine în sistemul ABO, Rh factor, Kell (probe)	3893	4069
Determinarea compatibilizării pretransfuzionale la pacienții recipienți de componente sanguine	6702	6665
Monitorizarea procesului de hemotransfuzii în secțiile curative (unități)	630	524
Efectuarea tratamentului aferent:=plasmafereza automată, (cure)	102	91
Efectuarea tratamentului aferent:=plasmafereza manuală (cure)	9	16
Hemovigilența (reacțiile posttransfuzionale)	23	20

Cu succes a fost organizată Campania de donare de sânge în rândul personalului IO pe 24.03.2023, 10.11.2023, cât și participarea în Campania de donare a sîngelui consacrată Zilei Mondiale a Donatorului la 14.06.2023.

Printre reușitele anului de raportare pot fi marcate și:

1. Implementarea PCN în Managementul hemoragiilor severe, în redacție nouă, în cadrul IMSPI IO a contribuit la diminuarea utilizării neîntemeiate a produselor sanguine și micșorării transfuziilor cu 9,6% (- 1124 unități), comparativ cu anul 2022.

2. Monitorizarea indicatorilor pretransfuzionali a permis reducerea transfuziilor neargumentate și în special de plasmă proaspăt congelată cu 48,4% (-1565 unități), comparativ cu anul 2022.

3. Managementul calitativ în evaluarea parametrilor fizico-chimici perioperator de reducere a hemoragiilor, a contribuit considerabil la reducerea transfuziilor în timpul intervențiilor chirurgicale.

Repartizarea cazurilor tratate după scopul tratamentului în Departamentul Oncologie medicală

Tabel nr.39

Scopul tratamentului	2023	2022
Adjuvant	18,0%	17,6%
Neo-adjuvant	10,0%	10,4%
Curativ	72,0%	72,1%

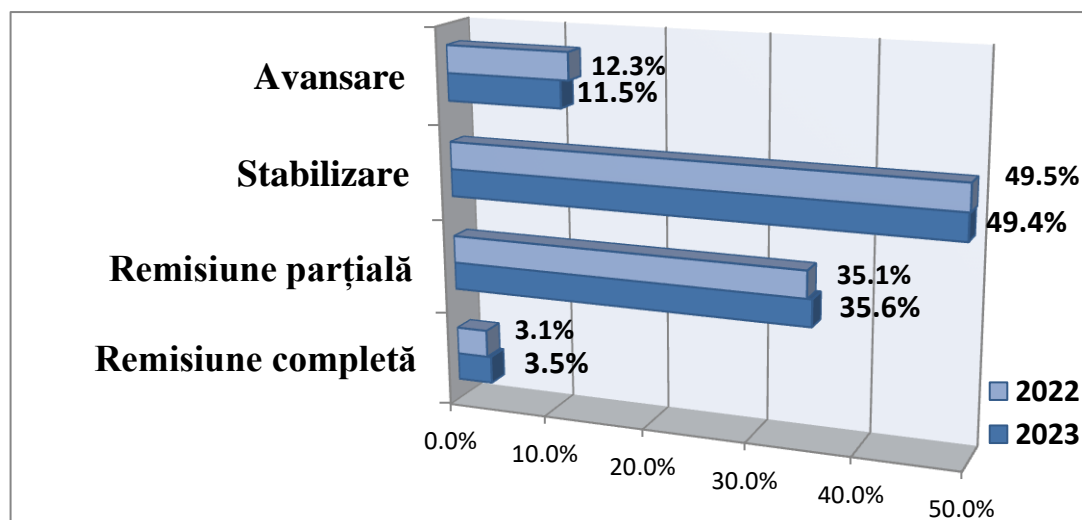
Pe parcursul anului 2023 in Departamentul Oncologie medicală a IMSPIO în plan adjuvant al terapiilor locale, inclusiv chirurgia și/sau radioterapia au administrat tratament - 18% din numărul total de cazuri.

În plan neoadjuvant adresat pacienților care prezintă o boala localizată, pentru care formele locale de terapie, cum ar fi intervenția chirurgicală și/sau radioterapia, sunt inadecvate ca terapii de sine stătătoare - 10%.

Cu scop curativ, terapie de inducție pentru boala avansată sau pentru cancerule pentru care nu există alte abordări eficiente de tratament - 72%. Indicii înregistrați pentru anul 2023 nu diferă esențial de anul 2022.

Rata eficacității tratamentului chimioterapic administrat în Departamentul Oncologie medicală

Diagrama nr.15

Rata eficacității comparativ cu anul precedent nu s-a schimbat.

Eficacitatea tratamentului chimioterapeutic administrat a fost următoarea:

Remisiune completă a fost atinsă în 3,5% cazuri, comparativ cu 3,1% în 2022.

Remisiune parțială în 35,6% comparativ cu 35,1% cazuri în 2022.

Stabilizarea maladiei a fost înregistrată în 49,4% cazuri, comparativ cu 49,5%, iar în 11,5% cazuri a fost stabilit avansarea procesului, comparativ cu 12,3% în 2022.

Repartizarea pacienților după localizarea procesului primar în Departamentul Oncologie medicală

Tabel nr.40

Nr. d/o	Diagnosticul	2023	2022
		%	
1	Cancer mamar	29,4	31,4
2	Cancere colo-rectale	22,5	22,3
3	Cancer pulmonar	13,4	10,7
4	Cancere ale profilului ginecologic	11,7	11,7
5	Cancere ale regiunii capului și gâtului	6,7	6,2
6	Tumori ale aparatului locomotor	1,7	2,4
7	Cancere urogenitale	4	3,4
8	Melanom malign	1,2	0,5
9	Cancere ale sistemului digestiv	7,1	6
10	Tumori ale SNC	0,5	0,2
11	Cancere fără focar primar depistat	0,6	0,4
12	Alte	1,3	3,6

Repartizarea pacienților tratați în 2023 după localizarea procesului primar nu diferă semnificativ de anul precedent.

Cele mai multe cazuri tratate în Departamentul Oncologie medicală, conform nozologiei au fost pacientele diagnosticate cu Cancer mamar, care au alcătuit 31,4% din numărul total de pacienți.

Pe locul doi Cancerul colo-rectal – 22,5%, urmat de Cancerul pulmonar - 13,4%, Cancerul profilului ginecologic - 11,7%, Cancerul sistemului digestiv – 7,1%, Cancerul regiunii capului și gâtului cu 6,7%. Restul formelor nozologice au avut un procentaj mai mic variind între 4 și 0,5%.

Repartizarea ședințelor de radioterapie efectuate

Tabel nr.41

DISPOZITIVUL	STAȚIONAR		STAȚIONAR DE ZI	
	2023	2022	2023	2022
Accelerator liniar Clinac	7282	7612	6009	6902
Accelerator VitalBeam (doza 1,8-2.0 Gy)	11704	8804	10024	7013
Accelerator VitalBeam (doza 2.5 Gy)	1584	-	1587	-
Terabalt, Co,60	2270	5850	1388	3833
Brahiterapie GammaMed	442	985	344	760
TOTAL	23282	23251	19352	18508

Dinamica ședințelor de radioterapie efectuate pe parcursul anului 2023 a sporit la Acceleratorul VitalBeam din motivul, că nu au funcționat Acceleratorul liniar Clinac în martie, iulie și noiembrie 2023-februarie 2024 și Brahiterapie Gamma Med care în perioada lunilor iunie 2023- ianuarie 2024 a fost sistat pentru modernizarea serviciului.

Activitatea CT-Simulator "GE DISCOVERY"

Tabel nr.42

Procedura	2023	2022
CT-topometrie (simulare primara)	1695	1726
Simulare secundara	1510	1620

Procedurile efectuate în 2023 la CT-Simulator asemenea au fost în descreștere din cauza modernizării serviciului Brahiterapie.

Cu recunoștință, exprimăm **gratitudine partenerilor în dezvoltarea și consolidarea serviciului oncologic din țară**: Organizația Mondială de Sănătate, AO "Viața fără leucemie", USMF N.Testemițanu, UNFPA, Global Alliance, JICA, Organizația Internațională de Migrație, Fundația Blue Heron, St Jude din USA, Asociația Magic și Asociația Little people (2 tabere de vara pentru supraviețuitorii de cancer în Viena și în România), Clubul femeilor în afaceri, Asociația VFL "Daruieste aripi", Fundația de caritate Încredere pentru ajutorarea persoanelor cu boli severe și probleme sociale, „Medeferent Grup” SRL, AO „Noi suntem alături”, „Tetis Internațional” Co SRL, AO Centru Internațional de Colaborare și Dezvoltare PHOENIX

CONCLUZII

1. Colectivul Institutul Oncologic pe parcursul perioadei de referință a depus eforturi considerabile, realizând efectiv la nivel de 96,6% contractul de prestare a serviciilor medicale, semnat cu CNAM pentru anul 2023.
2. Majorarea veniturilor operaționale cu 33,9 %, acumulate din contul mijloacelor financiare alocate de CNAM, fondatorului, ajutorului unor organizații donatoare de asistență umanitară, procurările centralizate achitate de către MS al RM și celor obținute în baza serviciilor medicale prestate contra plată, au oferit posibilitatea sporirii în dinamică a cheltuielilor suportate pentru fortificarea bazei tehnico-materiale, asigurării cu medicamente și alte servicii, bunuri necesare pentru activitate.
3. La capitolul „Remunerarea muncii” indicatorul a sporit cu 12,7% comparativ cu an.2022.
4. Accesibilitatea crescută la serviciile de înaltă performanță (SIP) – 35954, comparativ cu 33849 în 2022 a contribuit la stabilirea diagnosticului diferențiat și administrarea tratamentului eficient al pacientului.
5. Gradul identificării, înregistrării și raportării a infecțiilor asociate asistenței medicale (IAAM) a sporit dublu, constituind 155 cazuri, comparativ cu 70 în 2022.
6. Indicatorii de bază ce caracterizează activitatea spitalicească s-au menținut stabili cu o dinamică pozitivă a duratei medii de utilizare a patului – 319,8 zile, comparativ cu 317,0 zile în 2022, rotației patului – 59,5 zile, comparativ cu 55,8 în 2022 și micșorării duratei medii de tratament - 5,4 zile comparativ cu 5,8 în 2022.

OBIECTIVELE DE BAZĂ PENTRU ANUL 2024

1. Eficientizarea planificării activității economico-financiare

- **Specifice:** Dezvoltarea sistemului intern de control managerial și automatizarea proceselor existente pentru eficientizarea planificării activității economico-financiare.
- **Măsurabile:** Reducerea timpului necesar pentru planificarea și raportarea financiară cu 25% în următorul an fiscal.
- **Atinse:** Implementarea unui nou software de gestiune financiară și training pentru personalul implicat.
- **Realiste:** Alocarea unui buget specific pentru dezvoltarea și implementarea sistemului și software-ului.
- **Termen:** Completarea implementării până la sfârșitul anului fiscal următor.

2. Îndeplinirea volumului serviciilor medicale contractate cu CNAM

- **Specifice:** Asigurarea îndeplinirii volumului de servicii medicale stabilite în contractul cu Compania Națională de Asigurări în Medicină.
- **Măsurabile:** Atingerea a 100% din volumul serviciilor contractate anual
- **Atinse:** Monitorizarea și evaluarea performanței serviciilor prin rapoarte lunare.
- **Realiste:** Optimizarea proceselor interne pentru a crește eficiența livrării serviciilor.
- **Termen:** Evaluare lunară pentru următorii 12 luni.

3. Actualizarea Protocoalelor Clinice Naționale în afecțiuni maligne

- **Specifice:** Revizuirea și actualizarea protocoalelor clinice naționale pentru tratamentul afecțiunilor maligne.
- **Măsurabile:** Actualizarea a 4 protocoale clinice naționale profil mamologie, urologie, cap/gât, proctologie în următoarele 6 luni.
- **Atinse:** Numărul PCN actualizate și înaintate spre aprobare la MS.
- **Realiste:** Crearea condițiilor grupurilor de autori pentru actualizarea PCN.
- **Termen:** Finalizarea actualizării în 6 luni.

4. Dezvoltarea sistemelor informaționale în managementul instituțional

- **Specifice:** Implementarea sistemelor informatice eRețeta, SIAMP și e-cancelarie pentru optimizarea managementului documentației medicale și prescripțiilor.
- **Măsurabile:** Creșterea eficienței procesării documentelor și prescripțiilor cu 30%.
- **Atinse:** Finalizarea implementării sistemelor și instruirea personalului pentru utilizarea eficientă a acestora.

- **Realiste:** Alocarea resurselor necesare pentru dezvoltarea, testarea și implementarea sistemelor.

- **Termen:** Implementarea completă în 12 luni.

5. Raportarea infecțiilor asociate actului medical

- **Specifice:** Implementarea codificării Y95 în SIAAMS pentru raportarea conformă a infecțiilor asociate actului medical.

- **Măsurabile:** Sporirea ratei de raportare a cazurilor de infecții asociate actului medical până la 3%.

- **Atinse:** Utilizarea datelor din raportare pentru a îmbunătăți calitatea și siguranța actului medical.

- **Realiste:** Monitorizarea constantă și revizuirea practicilor de sterilizare și igienă.

- **Termen:** Atingerea obiectivului în următoarele 12 luni.

6. Extinderea și modernizarea Institutului Oncologic

- **Specifice:** Adaptarea infrastructurii CCD și laboratoarelor la cerințele actuale.

- **Măsurabile:** Reducerea timpului de așteptare a consultațiilor în CCD și îmbunătățirea condițiilor de muncă.

- **Atinse:** Construirea/renovarea și dotarea spațiilor de activitate conform standardelor.

- **Realiste:** Aprobarea proiectelor de construcție și asigurarea finanțării necesare.

- **Termen:** Completarea lucrărilor în 24 de luni.

7. Perfecționarea condițiilor hoteliere pentru pacienți

- **Specifice:** Renovarea și modernizarea infrastructurii pentru pacienți și personal din blocul hematologic și blocul de radioterapie.

- **Măsurabile:** Îmbunătățirea scorurilor de satisfacție ale pacienților spitalizați din secțiile oncologie radiologică și oncologie medicală nr.1 și personalului cu 25%.

- **Atinse:** Finalizarea renovărilor și îmbunătățirea facilităților.

- **Realiste:** Coordonarea și planificarea detaliată a lucrărilor de reparații.

- **Termen:** Finalizarea etapei a 2-a în 18 luni.

8. Dezvoltarea potențialului de diagnostic și tratament a instituției

- **Specifice:** Implementarea noilor tehnologii și metode, conform anexei.

- **Măsurabile:** Extinderea capacității de diagnostic și tratament cu cel puțin 30%.

- **Atinse:** Integrarea tehnicilor noi în fluxurile de lucru clinice.

- **Realiste:** Asigurarea suportului tehnic, a infrastructurii și formarea continuă a personalului medical.

- **Termen:** Realizarea completă a implementării în 18 luni.

9. Autoevaluarea proceselor instituționale pentru acreditare

- **Specifice:** Evaluarea internă a proceselor și practicilor instituționale în concordanță cu Standardele de evaluare și acreditare în sănătate.
- **Măsurabile:** Atingerea unui scor de conformitate de minimum 90% cu standardele de acreditare.
- **Atinse:** Implementarea măsurilor corective acolo unde este necesar.
- **Realiste:** Alocarea resurselor necesare pentru revizuirea și ajustarea proceselor.
- **Termen:** Finalizarea autoevaluării și implementarea măsurilor în 3 luni.

10. Implementarea Standardului SM EN ISO 9001:2015

- **Specifice:** Adoptarea și implementarea cerințelor Standardului ISO 9001:2015 în toate departamentele relevante.
- **Măsurabile:** Certificarea conformității cu standardul ISO 9001:2015.
- **Atinse:** Trainingul personalului și auditul intern regulat.
- **Realiste:** Angajarea unui consultant extern pentru îndrumare și verificare.
- **Termen:** Obținerea certificării în 18 luni.

11. Asigurarea continuă a evaluărilor periodice, opiniilor părților cointeresate Institutului Oncologic

- **Specifice:** Consolidarea respectării drepturilor pacienților și a standardelor de confidențialitate, etică și deontologie medicală. Asigurarea locurilor de muncă
- **Măsurabile:** Reducerea numărului de petiții privind încălcarea drepturilor pacienților și angajaților cu 20 %.
- **Atinse:** Revizuirea chestionării trimestriale a pacienților și semestriale a angajaților
- **Realiste:** Rapoartele prezentate și plasate pe pagina web a instituției.
- **Termen:** Realizarea în termen a 4 sondaje ale pacienților și 2 sondaje ale angajaților în 12 luni.

12. Armonizarea reglementărilor privind asistența medicală specializată

- **Specifice:** Înaintarea propunerilor pentru îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ al asistenței medicale în oncologie.
- **Măsurabile:** Acceptarea a cel puțin 75% din propunerile înaintate.
- **Atinse:** Colaborarea cu autoritățile publice centrale pentru inițierea, revizuirea și îmbunătățirea propunerilor.
- **Realiste:** Alocarea resurselor pentru analiza și elaborarea propunerilor.
- **Termen:** Finalizarea propunerilor și începerea discuțiilor în 12 luni.

13. Sporirea prestigiului instituției și dezvoltarea parteneriatelor internaționale

- **Specifice:** Creșterea vizibilității și recunoașterii internaționale prin parteneriate, proiecte și publicitate activă.
- **Măsurabile:** Numărul de contracte/memorandumuri/înțelegeri semnate, organizarea/participarea la 5 evenimente publice majore.
- **Atinse:** Utilizarea mass-media și rețelelor sociale pentru promovarea realizărilor.
- **Realiste:** Alocarea unui buget pentru marketing și comunicare.
- **Termen:** Atingerea obiectivelor în următoarele 24 de luni.

14. Implementarea Programului Național de Control al Cancerului 2016-2025

- **Specifice:** Realizarea obiectivelor specifice din PNCC 2016-2025 și a Planului de acțiuni pe 2023-2025
- **Măsurabile:** Atingerea a cel puțin 50% din indicatorii de realizare stabiliți pentru cele 5 obiective specifice, *vezi Planul de acțiuni pe 2023-2025*
- **Atinse:** Raportarea realizării acțiunilor stabilite
- **Realiste:** Elaborarea raportului
- **Termen:** Realizarea acțiunilor în următoarele 24 de luni.

**Directorul IMSP Institutul Oncologic
Ruslan BALTAGA**